

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANA BİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SPORA YÖNELİK TUTUMLARI VE
KADINLARIN SPOR ETKİNLİKLERİNE KATILIMLARINA DAİR
GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ
(BARTIN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
Rukiye VAROL

DANIŞMAN
Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN

BARTIN-2017

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANA BİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SPORA YÖNELİK TUTUMLARI VE
KADINLARIN SPOR ETKİNLİKLERİNE KATILIMLARINA DAİR
GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ
(BARTIN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
Rukiye VAROL

DANIŞMAN
Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN

BARTIN-2017

KABUL VE ONAY

Rukiye VAROL tarafından hazırlanan “**Üniversite Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumları Ve Kadınların Spor Etkinliklerine Katılımlarına Dair Görüşlerinin İncelenmesi (Bartın Üniversitesi Örneği)**” başlıklı bu çalışma, **13.07.2017** tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda **oy birliği** ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN (Danışman)

Üye : Doç. Dr. Aydın ŞENTÜRK

Üye : Doç. Dr. Serdar USLU

Bu tezin kabulü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunun .../.../... tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Çetin SEMERCİ

Enstitü Müdürü

BEYANNAME

Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre, Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN danışmanlığında hazırlamış olduğum “Üniversite Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumları ve Kadınların Spor Etkinliklerine Katılımlarına Dair Görüşlerinin İncelenmesi (Bartın Üniversitesi Örneği)” adlı yüksek lisans tezimin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

13/07/2017

Rukiye YAROL

ÖN SÖZ

Fiziki aktivitelere ve sportif faaliyetlere katılmanın kişiye kazandırdıkları hem bilim çevrelerince hem de ülkelerin sosyal hayat içerisinde son zamanlarda bir hayli ilgi duyulan bir olgu olduğu kabul görmüştür. Cinsiyet ayrımı yapılmaksızın spora olan tutum, sıhhatli ve daha zinde bir hayat geçirmek için fertlerin fiziki aktivitelere ve sportif faaliyetlere katılmaları fiziki, zihni ve sosyal gelişimleri için son derece elzemdir. Bu çalışmada Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora yönelik tutumları ve kadınların spora katılımlarına ilişkin görüşleri araştırılmıştır.

Kendimi hem sporcu hem de akademik olarak yetiştirme fikrini bende var eden, zaman dilimi gözetmeksizin her türlü iletişim kanalını yurt içinde veya yurt dışında olduğu her ortamda açık tutarak engin bilgilerinden faydalanmamızı sağlayan, deyim yerindeyse mükemmel bir “akademik ve yaşam koçu” olan değerli danışmanım Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN’e teşekkür ve şükranlarımı sunarım.

Bu çalışmamın en önemli ve zor aşaması olan anket formunun dağıtılması esnasında devamlı olarak yardımını esirgemeyen ve sorun yaşadığım konularda çözüm üreterek bana katkı sunan Yrd. Doç. Dr. Murat KUL hocama, üniversiteye her gittiğimde sempatiyle bizi ağırlayarak her sıkıntımızda yanımızda duran “babacan” edasıyla Doç. Dr. Taner BOZKUŞ hocama, eğitimimiz esnasında keyifle bilgilerini bizimle paylaşan güzel yaklaşımıyla kendisini sevdiren Prof. Dr. Çetin SEMERCİ hocama, son olarak Bartın BESYO ailesine sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Ve tabii ki her koşulda yanımda olan, bu çalışmamın her aşamasında desteğini esirgemeyen her türlü cefamı çeken hayat arkadaşım ve aynı zamanda sınıf arkadaşım sevgili eşim, Serkan VAROL’a, birde çalışmalarım esnasında bazen kendilerini ihmal etmek zorunda kaldığım kızlarım Sümeyye Eslem ve Meryem Nas’a teşekkür ediyorum.

Rukiye VAROL

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Üniversite Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumları ve Kadınların Spor Etkinliklerine Katılımlarına Dair Görüşlerinin İncelenmesi (Bartın Üniversitesi Örneği)

Rukiye VAROL

Bartın Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mutlu TÜRKMEN

Bartın-2017, Sayfa: XV + 85

Bu araştırmanın amacı, Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora yönelik tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini değerlendirmektir. Çalışmanın evrenini, 2015-2016 akademik yılında Bartın Üniversitesinin 7 Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Bu amaçla 7 Fakültenin 7411 kişilik evrenden, 573 kişiye ölçme aracı uygulanmıştır.

Araştırmanın verileri Spor Yönelik Tutum Ölçeği ve Kadınların Spora Katılımına İlişkin Görüşlerin Belirlenmesine yönelik, beşli likert tipi ölçme araçları ile elde edilmiştir. Katılımcılara uygulanan Anket Formu 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik 12 madde, ikinci bölümde katılımcıların spor yönelik tutumlarının düzeyini belirlemeye yönelik 25 madde yer alırken, üçüncü bölümde ise katılımcıların kadınların spor etkinliklerine katılmalarına ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik 39 madde yer almıştır. Ölçme araçlarının geçerliği ve güvenilirliği geliştiriciler tarafından sağlanmıştır. Katılımcıların cinsiyete göre görüşleri arasında fark bulunup bulunmadığı t testi ile diğer değişkenlere göre görüşleri arasında fark bulunup bulunmadığı ise Tek Yönlü Varyans analiziyle yapılmıştır.

Araştırma sonucunda; Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spora katılımlarına ilişkin görüşlerinin olumlu olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin kişisel bilgileri ile ölçeklerden aldıkları puanlara göre farklılığın olup olmadığını belirlemeye yönelik testlerde öğrencilerin “yaş”, “mezun olunan lise”, “anne-baba eğitim durumu”, “aile gelir durumu”, “barınma durumu” ve “genel sağlık durumu” değişkenleri ile spora yönelik tutum ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında istatistikî olarak anlamlı farklılığa rastlanılmamıştır.

Buna karşın öğrencilerin “Cinsiyet”, “Fakülte”, “Bölüm”, “Sınıf” ve “Spor yapma durumu” değişkenleri ile spora yönelik tutum ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında istatistikî olarak anlamlı farklılıklara rastlanılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Spor, Tutum, Kadın, Bartın Üniversitesi, Öğrenci

ABSTRACT

Master's Thesis

**The Study of University Students Attitudes Towards the Sport and University
Students Opinions on the Women Participation in Sport Activities
(Bartın University Case Study)**

Rukiye VAROL

Bartın University

Institute of Educational Science

Department of Physical Education and Sports Teaching

Physical Education and Sports Teaching Science

Thesis Supervisor: Assoc. Prof. Mutlu TÜRKMEN

Bartın-2017, Page: XV + 85

The purpose of this research is to evaluate the attitudes of Bartın University students towards the sports and their opinions on the women participation in sport events. The target population of the study consists of the students who are studying in the 7 Faculties of Bartın University for the academic year of 2015-2016. For this purpose, 573 individuals from target population of 7411 in 7 Faculties, were assessed.

The research data were collected with 5-likert type “Sport Attitude Scale” and “Opinion Determination on Women Participation in Sports Scale”. The Questionnaire Form which is given to the participants consists of 3 parts. In the first part, there are 12 items which are designed for the determination of participant demographic characteristics. In the second part, there are 25 items for the determination of participants’ attitudes towards the sports. In the third part, there 39 items in order to determine participants’ opinions on the women participation in sport events. The validity and reliability of the measurement tools are provided by their developers. T-test used for determining whether there is a difference between the participants’ opinions according to their gender whereas

One-Way Analysis of Variance (ANOVA) was used for determining whether there is difference between participants' opinions according to other variables.

As a result of the research, it is found out that the attitudes of Bartın University students towards the sports and their opinions on the women participation in sports are positive. As a result of the tests which are performed in order to determine whether there is a difference between the personal information and the scale score of participant students, it is found that there is no statistically significant difference between the 'attitudes towards the sport and opinions on women participation in sport events' and variables regarding to 'age, alma mater, parents educational background, family income level, accommodation type and general state of health'.

On the other hand, statistically significant differences were found between the variables of 'gender, Faculty, Department, Class and exercising' and 'attitudes towards the sport and opinions on women participation in sport events'.

Keywords Sport, Attitude, Women, Bartın University, Students

İÇİNDEKİLER

BEYANNAME.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ÖN SÖZ.....	III
ÖZET	V
ABSTRACT	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
TABLolar LİSTESİ	XII
EKLER LİSTESİ.....	XIV
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XV
BÖLÜM I: GİRİŞ.....	1
1.1. Problem.....	2
1.1.1. Alt problemleri	2
1.2. Araştırmanın Amacı.....	3
1.3. Araştırmanın Önemi	4
1.4. Sayıtlar.....	4
1.5. Sınırlılıklar	4
1.6. Tanımlar.....	5
BÖLÜM II: LİTERATÜR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	6
2.1. Spor.....	6
2.2. Sporun Sınıflandırılması	8
2.2.1. Performans sporu.....	8
2.2.2. Kitle sporu	8
2.2.3. Okul sporu ve özel gruplarda spor	8
2.3. Tutum.....	9
2.3.1. Tutum kavramı	9
2.3.2. Tutumu oluşturan öğeler	10
2.3.3. Bilişsel öge	10
2.3.4. Duyuşsal öge	10
2.3.5. Davranışsal öge	11
2.3.6. Tutumların işlev ve özellikleri	11
2.3.7. Tutum ve davranış.....	13
2.4. Kadın ve Spor	13
2.4.1. Türkiye’de kadın fiziksel etkinlik ve spor.....	14

2.4.2. Eski Türk toplumlarında kadın ve spor	14
2.4.3. Geçmişten günümüze Osmanlı ve Türkiye’de kadının durumu.....	15
2.4.4. Türkiye’de Cumhuriyet öncesi sporda kadın	16
2.4.5. Türkiye’de Cumhuriyet sonrası sporda kadın	17
2.5. Batıda Kadın ve spor.....	19
2.6. Modernleşen Türkiye’de Kadın ve Spor.....	21
2.7. Bartın Üniversitesi’nde Spor	25
2.7.1. Bartın Üniversitesi.....	25
2.8. Araştırmayla İlgili Çalışmalar	27
BÖLÜM III: YÖNTEM	29
3.1. Araştırmanın Konusu	29
3.2. Araştırmanın Hipotezleri	29
3.3. Araştırmanın Modeli.....	30
3.4. Evren ve Örneklem	31
3.5. Araştırma Verilerinin Elde Edilmesi:	32
3.6. Veri Toplama Aracı	32
3.6.1. SYT ölçeği.....	33
3.6.2. KFESKİGB ölçeği.....	33
3.7. Verilerin Analizi ve Çözümlemesi	34
BÖLÜM IV: BULGULAR.....	37
4.1. Alt Problemler.....	41
4.1.1. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında cinsiyete göre anlamlı farklılık var mı?.....	41
4.1.2. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında yaşa göre anlamlı farklılık var mı?.....	42
4.1.3. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında mezun olunan liseye göre anlamlı farklılık var mı?.....	43
4.1.4. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında anne eğitimine göre anlamlı farklılık var mı?.....	45
4.1.5. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında baba eğitimine göre anlamlı farklılık var mı?.....	46

4.1.6. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında Fakültelerine göre anlamlı farklılık var mı?.....	47
4.1.7. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında Bölümlerine göre anlamlı farklılık var mı?.....	49
4.1.8. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında sınıflara göre anlamlı farklılık var mı?.....	51
4.1.9. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında aile gelir durumuna göre anlamlı farklılık var mı?.....	52
4.1.10. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında barınma durumuna göre anlamlı farklılık var mı?	53
4.1.11. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında sağlık durumuna göre anlamlı farklılık var mı?.....	55
4.1.12. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında spor yapma durumuna göre anlamlı farklılık var mı?	56
BÖLÜM V: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	59
5.1. Tartışma ve Sonuç	59
5.2. Öneriler	69
KAYNAKÇA	71
EKLER.....	76
ÖZGEÇMİŞ.....	85

TABLULAR LİSTESİ

Tablo No		Sayfa No
1.	Bartın Üniversitesi spor alanları.....	25
2.	Spor turnuva dereceleri tablosu.....	27
3.	Bartın Üniversitesi Fakülte öğrencilerinin evren temsil sayıları, yüzdeleri ve örneklem sayıları.....	32
4.	Demografik özelliklerin dağılım tablosu	37
5.	Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının cinsiyete göre t-testi sonuçları	41
6.	Öğrencilerin KSEKİGB ölçeği puanlarının cinsiyete göre t-testi sonuçları	41
7.	Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının yaş değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu.....	42
8.	Öğrencilerin KSEKİGB ölçeği puanlarının yaş değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu	43
9.	Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının mezun olunan lise değişkenine göre yapılan Anova testi sonuçları	43
10.	Öğrencilerin KSEKİGB ölçeği puanlarının mezun olunan lise değişkenine göre yapılan Anova testi sonuçları	44
11.	Spora yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanların anne eğitim durumu değişkenine göre (Anova) testi sonucu	45
12.	Öğrencilerin KSEKİGB ölçeğinden aldıkları puanların anne eğitim durumu değişkenine göre Anova testi sonucu	45
13.	Spora yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanların baba eğitim durumu değişkenine göre Anova testi sonucu	46
14.	Öğrencilerinin KSEKİGB ölçeğinden aldıkları puanları baba eğitim durumu değişkenine göre Anova testi sonucu	47
15.	Spora yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanların fakülte değişkenine göre Anova testi sonucu	47
16.	Öğrencilerin KSEKİGB ölçeğinden aldıkları puanların fakülte değişkenine göre Anova testi sonucu	48
17.	Spora yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanların bölüm değişkenine göre Anova testi sonucu	49

18.	Öğrencilerin KSEKİGB ölçeğinden aldıkları puanların bölüm değişkenine göre Anova testi sonucu	50
19.	Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının sınıf değişkenine göre yapılan Anova testi sonuçları	51
20.	Öğrencilerin KSEKİGB ölçeği puanlarının sınıf değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu	51
21.	Spora yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanların aile gelir değişkenine göre Anova testi sonucu	52
22.	Öğrencilerin KSEKİGB ölçeğinden aldıkları puanların aile gelir durumu değişkenine göre Anova testi sonucu	53
23.	Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının barınma durumu değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu	53
24.	Öğrencilerin KSEKİGB ölçeğinden aldıkları puanların barınma durumu değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu	54
25.	Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının sağlık durumu değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu	55
26.	Öğrencilerin KSEKİGB ölçeği puanlarının sağlık durumu değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu	55
27.	Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının spor yapma durumu değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu	56
28.	Öğrencilerin KSEKİGB ölçeği puanlarının spor yapma durumu değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu	57
29.	Bartın Üniversitesi öğrencilerinin fakültelerine göre spora yönelik tutum puanları..	57
30.	Bartın Üniversitesi öğrencilerinin fakültelerine göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerin belirlenmesi düzeyi.....	58

EKLER LİSTESİ

EK	Sayfa
No	No
1. Kişisel bilgiler	76
2. Spora yönelik tutum anketi.....	78
3. Kadınların spor etkinliklerine, katılımlarına ilişkin görüş anketi.....	79
4. Anket ve ölçek izinleri	81

KISALTMALAR LİSTESİ

AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
Akt.	: Aktaran
IOC	: Uluslararası Olimpiyat Komitesi
KMO	: Kaiser-Meyer-Olkin
KSEKİGBÖ	: Kadınların Spor Etkinliklerine Katılımına İlişkin Görüşlerin Belirlenmesi Ölçeği
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MOK	: Milli Olimpiyat Komitesi
SGM	: Spor Genel Müdürlüğü
SYTÖ	: Spora Yönelik Tutum Ölçeği
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TMK	: Türk Medeni Kanunu
Vb.	: Ve benzerler
Vd.	: Ve diğerleri
X	: Ortalama

BÖLÜM I

GİRİŞ

Spor ve fiziksel hareketlilik gerektiren aktiviteler, kitlelerin büyük çoğunluğunun ilgisini çekmektedir. Spor aynı zamanda sağlıklı yaşamın imgesi olarak kabul görmektedir. Ancak ifade edilen olgu aktiftir ve zamanla daha da ilerleme kat etmektedir. Genel kültürde spor, sağlıklı yaşam, eğlenerek öğrenme ve boş zamanı değerlendirme aktiviteleri şeklinde değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Sadece sporcu olarak sportif etkinliği yerine getiren kişi değil, etkinliği takip eden seyirci için yapılan organizasyon sosyal, siyasal ve ekonomik bir alanı temsil etmektedir (Solmaz ve Aydın, 2012). Spor zinde ve esen kalmak için bir aracı olmakla beraber aynı zamanda giderek devasa bir ekonomik sektör haline dönüşmektedir (Yetim, 2000).

İslâmiyet'ten önceki göçerkonar hayat tarzını yaşayan Türklerde kadınlar erkeklerle beraber at biner, kılıç kuşanır, ok atar, savaş esnasında erkeği ile birlikte cenk meydanında kalırdı, öyle ki kendileriyle evlenmek isteyen erkeklerle güreşerek, kendilerini yenen erkeklerle evlenmeyi kabul ederken yenilen erkeklerle evlenmeyi kabul etmezlerdi. Göktürkler kendi dönemlerinde (550-575) kadın savaşçılardan oluşturdukları atlı birliklerin varlığı bilinmektedir (Atalay, 2007a).

Güven'e göre (2001) İslamiyet'ten önceki Türklerde kadınıla erkek arasında tam anlamıyla bir eşitliğin var olduğu savunulmaktadır. Ancak İslâmiyet ve Arap kültürü ile tanışma ve göçler gibi sebepler kadının Türk toplum hayatındaki yerinin kaybolmasına yol açarak, gelenekçi muhafazakâr ideolojinin kamusal alanda meşru kıldığı anne-eş durumu ön plâna çıkmış ve bu kimliğin sembolleri kadının bedeninde somutlaştırılmıştır. Sade ve gösterişsiz giyimler, yalnız koca ve çocuk arasında sıkışması İslâmî yaşamda kadının yerini belirleyen öğeler olmuştur.

Koca'ya göre (2006) ülkemizde genç kızların ve kadınların sportif aktivitelere katılımları geçmişe nazaran her yıl farklılaşarak artmaktadır. Bunun yanında kadınların sportif aktiviteleri bırakma oranları da aynı ivmeyle bir hayli fazla olduğu söylenebilir. Amman'nın (2006) ifadesine göre çağdaşlaşan ülkemizde kadınlar hayatlarını idame

ettikleri çevrelerine, sosyal kazanımları sonrası rollerine, siyasi eğilimlerine ve bireysel ya da aileden gelen, inançlarının etkisi ile farklılaşmaktadırlar. Ekonomik kalkınmaya birlikte, kırsal kesimden gelen ve geleneklerle yönlendiren kadını, ufak şehirlerde yaşayan kadını, varoşlarda yaşayan kadını ve orta ve üst statüsüne bağlı şehirli kadınların a mukayese edilemeyecek derecede farklılıkları göze çarpmaktadır. Farklılıkların etkisi kaçınılmaz biçimde kendini spor alanında da göstermektedir.

Gençlerimizin sportif aktiviteler yaparak sağlıklı bireyler olarak nesillerce yetişmesi Milli Eğitimin temel amaç ve hedefleri arasında öncülleşmektedir. Bu amaç ve hedefleri yerine getirmek için bireyi kültürel, fiziksel ve sosyal yönden yüksek seviyede yetişmesi, öncelikli olarak ülkemize ve dünya insanlığına faydalı, iyi ve verimli vatandaşlar olmaları öğretmenlerimizin başlıca milli görevleri arasında kabul edilen bir olgudur (Yalçın, 1995).

Bu anlatılanlar ışığında, sporla uğraşan birey sayısını arttırarak spor toplumu oluşturmak için yapılan tüm çalışmaların temel hedeflerine bakmak gerekmektedir. Bu şekilde kadın, erkek cinsiyet farkı olup olmadığı, spor etkinliklerine ne kadar eğilimli oldukları, sportif bakış açıları, sporsal alışkanlıkları, spor etkinlikleri ile kişiliklerini nasıl terbiye edebildikleri gibi temel konuların, geleceğimize ışık tutacak üniversite öğrencileri üzerinde çalışılması ihtiyacını doğurmaktadır.

1.1. Problem

Tez kapsamında gerçekleştirilen araştırmaya ilişkin problem cümlesi şu şekilde ifade edilebilir: Bartın Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri ne düzeydedir?

1.1.1. Alt problemleri

1. Cinsiyet değişkenine göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri farklılaşmakta mıdır?
2. Yaş değişkenine göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri farklılaşmakta mıdır?

3. Öğrenim görünen fakülteye göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri farklılaşmakta mıdır?
4. Öğrenim görünen bölüme göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri farklılaşmakta mıdır?
5. Sınıf değişkenine göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri farklılaşmakta mıdır?
6. Mezun olunan lise türüne göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri farklılaşmakta mıdır?
7. Barınma durumu değişkenine göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri farklılaşmakta mıdır?
8. Anne – Baba eğitim durumuna göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri farklılaşmakta mıdır?
9. Ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri farklılaşmakta mıdır?
10. Spor yapma durumu değişkenine göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri farklılaşmakta mıdır?
11. Sağlık durumu değişkenine göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri farklılaşmakta mıdır?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora yönelik tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini değerlendirmektir.

1.3. Araştırmanın Önemi

Sporcu bir toplum oluşturmak adına yapılmış bütün çalışmaların temeline inerek, kadın, erkek cinsiyet farkı olup olmadığı, sportif etkinliklere katılmaya ne kadar yatkın olduğu, spora bakış açısı, spor alışkanlıkları, spor ile karakterini nasıl eğitebildiği gibi temel konuların, geleceğimize ışık tutacak üniversite öğrencileri üzerinde çalışılması ihtiyacını doğurmaktadır.

1.4. Sayıtlar

Bu araştırmanın planlanıp yürütülmesinde ve ulaşılan bulguların yorumlanmasında aşağıda verilen sayıtlardan hareket edilmiştir:

Varsayım, doğru olarak kabul edilen bir düşünceyi temsil eden bir ifadedir. Bu araştırma için kabul edilen varsayımlar aşağıda maddeleştirilmiştir

1. Araştırmanın aracı olan anketi yanıtlayan üniversite öğrencileri verdiği yanıtlarla gerçek durumu yansıtacaklardır.
2. Örneklem; evreni temsil etmektedir.
3. Yapılan araştırma, üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerine ışık tutacaktır.
4. Araştırmanın üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerine yönelik sorunlar hakkındaki görüş ve önerilerini açıklama olanağı olacaktır.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırmanın yapısında bulunan veya araştırmacı tarafından bu araştırma için öngörülecek başlıca sınırlılıklar şunlardır:

1. Araştırma, Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Fen Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İslami İlimler Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Orman Fakültesi'nde öğrenim gören öğrenciler,
2. Araştırma 2015-2016 eğitim-öğretim dönemi,

3. Araştırmada anketteki ifadeleri işaretleyen üniversite öğrencilerinin isimlerinin alınmaması ile sınırlı tutulacaktır.

1.6. Tanımlar

Spor: Spor; insanın mücadele azmini kullanarak kazanmak ve başarılı olmak ve düzenli kurallar içerisinde yaptığı bedensel etkinliklerdir.

Tutum: Belli objelere, olaylara, kişilere karşı belli biçimde davranma yolunda toplumsal olarak kazanılmış yatkınlık ya da yönelimdir.

Fiziksel Aktivite: Günlük yaşam süreci içinde kas ve eklemlerimizi kullanarak, belli oranda enerji tüketimi gerçekleştirerek, kalp ve solunum hızını arttıran ve farklı şiddetlerde yorgunlukla sonuçlanan fiziksel etkinliklerdir.

BÖLÜM II

LİTERATÜR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde öncelikle spor ile ilgili temel kavramlar, daha sonra tutum ve kadın ile spor kavramları üzerinde durulmuştur.

2.1. Spor

Spor kelimesi İngilizcenin aracılığıyla dünyaya tanıtılmış olmasına rağmen Latince menşelidir. Latince dağıtmak, birbirinden ayırmak anlamına gelen “Disportare” veya “Deportare” kelimesinden ortaya çıkmıştır. Önceleri İngiltere’de Disport veya Desport şekliyle ifade edilen kelimeler 17. Yüzyıldan sonra sürekli kullanımı sonucu ilk hecenin aşınmasıyla şuan ifade edildiği hale gelmiştir (Fişek, 1998, 15). İnsanlığın tarihsel gelişim sürecinde ölüm-kalım mücadelelerinin barışçıl benzetimi olarak meydana gelmiş olan spor, ilk başlarda savunmaya ve saldırıya dayalı sporlar şeklinde yapılırken daha sonraları da bireysel sporlar olarak yapılır hale gelmiştir. Daha sonraları ise ferdi sporlar ve takım sporları olarak gündeme gelmiş olup yarışma ve müsabakalar halinde insanların üstün gelme arzularını sergileyebilecekleri bir disiplin olarak yapılmaya devam etmiştir (Keten, 1993).

Spor; kişinin mücadele azmini kullanarak üstün gelme ve başarılı olma amacıyla düzenli kurallar bütünlüğü içerisinde yaptığı fiziksel etkinliklerdir (Kuru, 2000). Spor, sporcu olarak bir ya da daha fazla insanın zaman alan ve yer olarak belirlenmiş bir çevrede, bir hareketin gözlenebilen değişikliklerde ve seriler halinde bir amaç doğrultusunda gösterilmesini içeren organize insan davranışlarıdır (Mathey, 1969). Spor, çok çeşitli amaç ve araçlarla yapılan, önceden belirlenmiş ve benimsenmiş kurallara farklı derecelerde olsa da uymayı gerektiren, performans artırıcı bedensel aktivitelerdir (Gezgin ve Amman, 1993).

Spor; kişisel veya toplu oyunlar şeklinde düzenlenen genellikle rekabete dönüşen yarışmaların, bazı kurallara göre uygulanan fiziksel hareketlerin bütünüdür (Çoknaz, 1998). Spor, insan bütününe oluşturan ve insanın fiziki, ruhi ve zihni niteliklerinin

bulunduğu yaşının ve kapasitesinin gerektirdiği verim gúcüne ulaştırabilmesi için rekabet olmaksızın yaptığı faaliyetlerinin tamamıdır. Spor, kişinin belli düzenlemeler içinde fiziksel aktivitesini ve motorik yeteneklerini zihinsel, ruhsal ve sosyal davranışlarını geliştiren ve daha sonra bu gelişen davranış özelliklerini belirli kurallar içinde yarıştırılmasını amaçlayan biyolojik, pedagojik ve sosyal disiplinleri içinde barındıran bir uğraştır (İnal, 2000).

Spor genel anlamda mükemmelliği ve önderliği simgeleyen sosyal bir oluşumdur. Bu oluşum oyun ile mücadeleyi birleştiren bedensel yeteneklerin daha fazla olması nedeni ile kazananları ödüllendiren üst düzeyde oyun, mücadele ve sürekli çabayı gerektiren bir uğraş olarak tanımlanabilir (Fişek, 1985).

Spor, eğitim ve sosyal bakış açısıyla, bireysel ya da toplu oyunlar biçiminde, bazı kurallara göre gerçekteştirilen ve genellikle yarışmalara konu olan bedensel hareketlerin bütünüdür. Sporcu açısından kazanmaya dönük teknik ve fiziksel bir çaba; izleyen açısından ise rekabete dayalı estetik bir görsel şov şeklinde algılanmakta olan bir süreçtir. Spor aynı zamanda toplum genelince oluşturulan bütün içinde de yerine göre o toplumun çelişki ve özelliklerini olduğu gibi yansıtan bir ayna, yerine göre onu yönlendirebilen etkili bir amaç, ama son derecede, önemli bir toplumsal kurumdur (Erkal, 1992).

Psikolojik açıdan spor yapan bireylerde spor haz alma ve mutlu etme duygusu yaşatmaktadır. Çağımızın hastalığı olarak adlandırılan stresle başa çıkmada en önemli etken kuşkusuz spor olmaktadır. Bireylerin günlük yaşantıda karşılaştıkları monoton hayat tarzı ve anlayışını spor yolu ile ortadan kaldırmak mümkündür. Bireylerin rahatlaması ve gevşemesini sağlamının yanı sıra kendilerini mutlu hissetmelerini ve bir şeyleri başarmış olmalarının vermiş olduğu hazzı yaşamaları sağlanmış olur (Güçlü, 2005, 16).

Tüm tanımlar analiz edildiğinde; spor, haz unsuru önde gelmekle birlikte farklı amaçlar, değerler ve yaptırımlar tarafından yönlendirilen, az ya da performans ilkesine dayalı, bilinçli olarak zorlukların oluşturulmasını ve bunların aşılmasını hedefleyen bedensel faaliyetlerdir (Amman, 2000).

2.2. Sporun Sınıflandırılması

2.2.1. Performans sporu

Performans sporu mutlak başarıyı elde etmek, başarıyı sürdürmek ve daha iyisine ulaşmak için yapılan sportif faaliyettir. Performans sporu yapan sporcular bu alanda çalışan profesyonel kişilerdir. Performans sporunun diğer tarifi elit spor olarak ifade edilmektedir. Performans sporu mevcut sınırları zorlayan uzun ve yoğun çalışmalarla ve ekonomik faktörlerle beslenen yapısı, seçiciliği ve sınırlayıcılığı nedeniyle herkesin başarılı olamayacağı bir düzlemedir. Performans sporu günümüzde siyasi, ekonomik ve kültürel faktörlerin etkisi altında sporun diğer sınıflarından farklı bir alanda değerlendirilmektedir (Fatih, 2006).

2.2.2. Kitle sporu

Kitle sporu slogan şekliyle, herkes için spor olarak ifade edilmektedir. “ kitle sporu” yerine zaman zaman, bu sporun mesleki çalışma saatleri dışında gerçekleştirilen bir faaliyet olmasına işaret eden “ serbest zaman sporu” terimi kullanılmaktadır. Kitle sporu kişinin temel ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra kalan serbest zamanında haz, dinlenme, eğlenme, sağlık amaçlarını güderek isteyerek yaptığı bedeni faaliyetlerdir (Amman, 2000).

2.2.3. Okul sporu ve özel gruplarda spor

Toplumda bazı kimseler özel durumlarından dolayı spor faaliyetlerine her zaman katılamazlar. Çeşitli fiziksel, ruhsal engellere sahip bu bireylere özel ortamlar ve şartlar hazırlanarak onların kurallarında, olanak ve kabiliyetlerinde spor ortamı hazırlanır. Eğitim-Öğretim gören öğrenciler günlerinin çoğunu okulda geçirmektedirler. Okullarda beden eğitimi ve spor faaliyetleri ile öğrencilerin fiziki kabiliyetlerini ve kişilik özelliklerini geliştirici çalışmalar yapılmaktadır. Duygu ve heyecanlarını kontrol etme, onları rahatça ifade etme, duygularını istikrarlı hale getirme veya onlara karşı duyarlılık kazanma okul sporunun kişiye sağladığı katkılardan bazılarıdır (Baumann, 1994).

2.3. Tutum

Belli objelere, olaylara, kişilere karşı belli biçimde davranma yolunda toplumsal olarak kazanılmış yatkınlık ya da yönelimdir (Akt: Bayhan, 2009, 28).

2.3.1. Tutum kavramı

Tutum kavramı ile alakalı birçok tanım yapılmıştır. Bunlardan bazıları şunlardır: Gable’de tutumu “sosyal kurumların belli bir türüne, davranışın bir çeşidini önceden hazırlayan duygu yüklü bir fikirdir” şeklinde tanımlayarak tutumun, bilgi, duygu ve davranış öğelerinin bir kompozisyonundan oluştuğunu belirtmektedir. Sherif ise tutumu, “Psikolojik bir sürecin herhangi bir değer yargısıyla damgalanmış bir nesne veya duruma ilişkin olarak bireyin olumlu mu yoksa olumsuz mu duygusal tepki göstereceğini belirleyen oldukça sürekliliği olan bir hazır olma durumu” şeklinde tanımlamaktadırlar. Bir tutum bir kez bireyde yerleştikten sonra bunun durgun duygusal bir özelliği vardır. Sherif tutum kavramına güdü kavramını da eklemiştir. Sherif’e göre bilişsel, güdül ve davranışsal bir yapısı olan tutum, bireyin dış dünyaya ilişkin her türlü duygusunu içerir (Tavşancıl, 2005). Smith, tutumu “bir bireye atfedilen ve onun bir psikolojik nesne ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan bir yatkınlık” olarak tanımlamıştır (Kağıtçıbaşı, 1999).

İnceoğlu (2004)’na göre tutum, kişinin kendine ya da etrafındaki herhangi bir sosyal konu, nesne ya da olaya karşı tecrübe, isteklendirme ve bilgilerine dayanarak örgütlediği bilişsel, duygusal ve davranışsal bir ön yatkınlıktır. Tutumlarla alakalı yapılan tüm tanımların ortak noktası, tutumlar kişilerin çevrelerindeki toplumsal konulara vermiş oldukları tepkilerle anlaşılan bir ön yatkınlık olduğu doğrultusundadır. Tutum kavramı öncelikle toplumsal tutumları ifade etmektedir. Burada dikkati çeken ikinci nokta ise tutumların bir tepki davranışına hazır olma durumu olarak gösterilmesidir. Üçüncü nokta ise tutumların duygusal, bilişsel ve davranışsal öğelerden oluştuğudur. Dördüncü nokta ise tutumların gerçekleşmesi bilgi, inanç ve duyguların sistemli ve sürekli bir şekilde örgütlenmesidir.

2.3.2. Tutumu oluşturan ögeler

Bir tutum, kişinin düşünce, duygu ve davranış yatkınlıklarını birbiriyle uyumlu kılar. Bilişsel, duyuşsal ve davranışsal ögeler, yerleşmiş ve güçlü tutumlarda tam olarak bulunur. Tutumlarda genellikle birbirleriyle uyum halinde bulunan bu üç faktöre tutumların ögeleri denir. Bu ögeler arasında genellikle iç tutarlılık olduğu varsayılmaktadır. Bu varsayıma göre bireyin bir konu ile ilgili bildikleri o konuya olumlu bakmasını gerektiriyorsa (bilişsel öge), birey o konuya ilişkin olumludur (duyuşsal öge). Bunu sözleri ya da davranışları (davranışsal öge) ile gösterir (İnceoğlu, 1993).

2.3.3. Bilişsel öge

Tutumların bilişsel ögeleri tutum konuları hakkındaki bilgilere, inançlara dayanır. Bu bilgiler doğrudan tecrübe yolu ile edinildiği gibi, başkalarının deneyimlerinden yararlanılarak da edinilebilir. Kitaplardan okuyarak ya da herhangi bir yerden duyarak da olur. Ancak varlığı bilinmeyen bir konuya karşı tutum oluşmaz. Yani, tutum konusunun kişinin bilgi sınırları içinde olması gerekir. Bu bilgiler ne kadar gerçekse, tutumlar o kadar kalıcı olur. Tutum konuları ile ilgili bilgiler değişirse tutumlar da değişir (Akt: Tavşancıl, 2005). Tutum kavramı hakkında sahip olunan tüm bilgi, görüş ve inançlar söz konusu tutumun bilişsel ögesini oluşturur. Bireyler çevresi ile olan ilişkilerde bir bilgiler sistemi kullanmaktadırlar. Etraflarından gelen pek çok uyarıcıyı algılayabilmek için onlar ilk önce gruplandırıp, sonra bu gruplamalar birbiriyle ilişkilendirmektedirler (Baysal, 1981).

Bilişsel öge kısaca, bir inanç ifadesinin kabul edilmesidir; yani, tutum nesnesi hakkındaki inançlarımızı içerir. Bir objeye karşı olumlu veya olumsuz tutum varsa, o obje hakkında olumlu veya olumsuz inanç da olacaktır (Akt: Tavşancıl, 2005).

2.3.4. Duyuşsal öge

Tutumun kişiden kişiye değişen ve gerçeklerle açıklanamayan, hoşlanma hoşlanmama yönünü oluşturur. Tutumu inanç, gerçek ve değerlerden ayıran en önemli özellik, tutumların duygusal bileşeninin olmasıdır (Morgan, 1995'ten aktaran: Tavşancıl, 2005). Tutumların duygusal ögesi, kişinin tutuma konu olan olay veya nesnelere karşı

heyecanını içermektedir. Tutuma süreklilik kazandıran, tutumun itici veya şekillendirici olan yönü bu duyuşsal ögesidir (Erdoğan, 1999).

2.3.5. Davranışsal öge

Davranışsal öge, kişinin belli bir uyarıcı grubundaki tutum objesine ilişkin davranış yatkınlığını yansıtır. Söz konusu davranış yatkınlığı sözler ya da diğer hareketlerden gözlenebilir. Bu davranışlar kişinin alışkanlıkları, normları ve söz konusu tutum objesi ile doğrudan ilişkili olmayan tutumlarının da tesiri altındadır. Dolayısıyla, davranışsal ögeden söz ederken öncelikle iki tür davranışı yani duygusal ve normatif davranışı birbirinden ayırmak gerekir. Bu normlar küçük gruplar ya da alt kültürlerin kişi davranışı üzerindeki tesiridir. Kişinin bağlı olduğu grup ya da alt kültürde, bir davranış doğru olarak görülüyorsa, kişi bu davranışı hoşuna gitmese de yapar (Tavşancıl, 2006).

2.3.6. Tutumların işlev ve özellikleri

Tutumlar, kişilerin kişilik yapısı içinde önemli fonksiyonlara sahiptir. Bu fonksiyonlardan bahsedecek olursak:

1. Tutumların faydalı fonksiyonları: Tutumlar, kişi için bir araç görevi görürler; kişilere yarar sağlayan, onlara içinde yaşadıkları toplumsal koşullar ile bir uyum kazandıran bilişsel özelliklere sahiptirler.
2. Tutumların benliği koruma fonksiyonu: Tutum, bir savunma mekanizması gibi benliği koruyucu bir fonksiyon görevi görür. Kişinin kişiliğini koruyan ve temel değerlerini hedef alan her türlü tehdidi önlemeye yarayan yapısal bir fonksiyona sahiptir. Kişi, doğal olarak, benliğini koruyan tutumlar geliştirme yönelimi içindedir.
3. Tutumların benlik açıklayıcı fonksiyonu: Tutumlar, kişinin psikolojik kimliğine dair değerleri açıklayıcı özelliklere de sahiptir. Kişi, kendisini öz değerleri açısından ifade etmesini ve görmek istediği şekilde algılamasını sağlayan tutumlar da geliştirmektedir. Bu fonksiyonu gören tutumlar, kişinin benlik kimliğini tamamlar ve güçlendirirler.
4. Tutumların bilgi kazandırma fonksiyonu: Tutumlar, kişilerin dünyayı algılamalarında bazı temel ölçütler geliştirebilmelerini sağlayan bir bilgilenme

gereksinmesi yaratma fonksiyonuna da sahiptirler. Kişi, karmaşık bir nitelik taşıyan evreni, insan ilişkilerini ve bu ilişkiler dışındaki dünyayı, ancak zihninde sistemli bir programlar bütünü haline getirerek anlayabilir (Tolan, İsen ve Batmaz 1985).

Tutumlar ve öğeleri özellikleri bakımından farklılık gösterirler.

Bu özellikler şunlardır:

1. *Güç Derecesi:* Her tutumun belli oranda gücü vardır. Bir tutumun gücü, her üç öğesinin oransal olarak yansıttığı seviyedeki tutumların toplamı, tutum gücünün toplamı olarak düşünülebilir. Hem tüm tutumlar, hem de öğeleri, güç bakımından farklılıklar gösterirler. Genellikle yerleşmiş, köklü tutumların tüm gücü de, öğelerinin gücü de yüksek olur. Genellikle aşırı tutumlar güçlüdür ve onu da değiştirmek çok zordur.

2. *Karmaşıklık:* Tutumlar, öğelerinin karmaşıklığı bakımından farklılıklar göstermektedir. Tutumların öğeleri o tutuma özgü yalın olabilecekleri gibi karmaşık da olabilirler. Öğeleri yalınlıktan uzak karmaşık olan bir tutum karmaşık, öğeleri tutuma özgü yalın olan bir tutum da yalın olmaktadır.

3. *Diğer Tutumlarla İlişki ve Merkezilik:* Tutumlar, diğer tutumlarla ilişkileri bakımından da farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıkların nedeni bazı tutumlar diğerleriyle sıkı sıkıya bağlı oldukları halde, bazıları diğerlerinden kopuk, adeta tek başlarına bulunabilmektedir. Bazı kimselerde bir tutumun merkezileşmesi çok belirgin bir hal alırken ve o kimsenin pek çok diğer tutumlarını da etkisi altına alarak genel anlamda dünya görüşüne ve hayat içerisindeki birçok davranışa yön verir. Böylesine merkezileşen bir tutuma ideoloji denir.

4. *Öğeler Arası Tutarlık:* Genellikle, tutumların öğeleri birbirleriyle düzeysel olarak tutarlıdır. Ayrıca, güçlü ve aşırı tutumlarda bu tutarlılığın daha da fazla olduğu saptanmıştır. Bazı tutumlarda öğelerin tutarlılığı belirgin olmayabilir, hatta tutarsızlık söz konusudur. Tutum içi tutarsızlık, yani bir tutumun öğelerinin uyumsuzluğu, tutumda bazı değişmelere sebep olabilecek bir yerleşmemişlik, rahatsızlık unsurudur. Bu tutarsızlık nedeniyle davranışsal öğe de oluşmayabilir.

5. *Tutumlar Arası Tutarlık*: Bir tutumun tümünün kişinin başka bir tutumuyla ya da diğer tutumlarıyla tutarlılık derecesi de önemli bir özelliğidir. Bireylerin tutumları genellikle tutarlı olma eğilimi göstermekle beraber bu tutarlılık, tutumların var olması için şart değildir. Ayrıca tutarlılığın derecesi de somut olaylara göre değişen ve tekrar tekrar ölçmeyi gerektiren bir sorundur (Tavşancıl, 2006).

2.3.7. Tutum ve davranış

Birçok psikolojik parametre gibi tutumların da doğrudan gözlenemeyen, kuramsal ya da gizli parametre olduğunu ve varlıklarının ancak sözlü veya davranışsal belirtilere dayanır. Tutum kavramı, kişinin herhangi bir davranış ya da tepkisini yansıtmakta, birçok davranış ve tepkilerinden çıkarılmaktadır. Tutumun varlığı, onun yansıttığı varsayılan bir takım gözlenebilir davranışlardan anlaşılabilir. Herhangi bir tutum objesine ilişkin bir görüş ya da davranış söz konusu olmadığında, kişide o davranış ve görüşe ait tutum gizlide olsa, etrafındaki kişilerce gözlenemeyeceğinden varsayılmaz. Tutumlar doğrudan gözlenemez ancak kişinin davranışlarına bakılarak kişinin tutumları hakkında tahminlerde bulunulabilir. Ancak gözlenememelerine karşın kişinin tutumlarını, sevgilerini, nefretlerini dolayısıyla kişinin tüm davranışlarını önemli ölçüde etkilemektedir (Çetin, 2003).

2.4. Kadın ve Spor

Varlık âleminin belki de en derin doğal gerçekliği olan erkeklik ve dişilik, insan tarafından toplumsal olarak yeniden üretilmektedir. Günümüz sosyal bilim literatüründe “cinsiyet” terimiyle kadın ve erkeğin genetik olarak taşıdıkları ve aktardıkları biyolojik özellikler ifade edilirken, toplum tarafından öğretilmiş ve birey tarafından benimsenmiş olan cinsel kimlik için “toplumsal cinsiyet” (gender) terimi kullanılmaktadır.

Cinsiyet ayrımcı ve erkeğin egemen olduğu tarihsel kökleri çok derin geleneksel toplumdaki çağdaş topluma geçişin bir anda olmayacağı ve bu yüzden çağdaş toplumun ürünü olan olgulara da toplumsal cinsiyet farklılığının yansıtacağı çok açıktır. Bu durum, modern toplumun bir ürünü olan spor için de geçerlidir. Günümüzde Batı dünyasında en çok ilgi duyulan ve katılımın en fazla olduğu sporlara bakıldığında, genel olarak erkek egemen bir görüntü arz ettikleri ilk bakışta anlaşılmaktadır. Zaten spor, daha önce de belirtmiş olduğumuz gibi, kadının henüz kamusal alana çıkma mücadelesi verdiği modern

toplumun erken döneminde, erkeğe özgü bir faaliyet olarak sahneye çıkmıştır. Nitekim modern olimpiyat oyunlarının kurucusu olan Pierre de Coubertin'in, kadınların spor yapmasına karşı olduğu bilinmektedir.

Batı dünyasında XIX. yüzyılda “ben de varım” diyen kadın, mücadelesinin meyvelerini XX. Yüzyılda toplamaya başlamış; bu sürecin doğal uzantısı olarak spora da katılmıştır. 1950’li yılların “Spor herkesin olmak istiyor” sloganındaki “herkesin” ifadesi kadınları da içermekteydi.

2.4.1. Türkiye’de kadın fiziksel etkinlik ve spor

Doğramacıya göre (1989) Türk kadını üç evrede değerlendirilmelidir:

1. Türklerin İslâmiyet’e girmeden önceki göçebelik evresi; bu evrede, kadınlar, dönemlerindeki erkek halini almaya başlar. Onlar gibi at biner, ok atar, kılıç kuşanır ve hatta savaş meydanında düşmanlarla çarpışır.
2. Kalıcı Medeniyet olma ve İslâm kültürünün etkisine girdikten sonraki evresi; bu evrede kadın bir önceki evreye oranla daha pasif durumdadır. Kadınların bir önceki dönemde belirtilen, kahramanlık özelliklerini kaybederek, daha çok aşklara konu olarak görülmektedir.
3. Batı medeniyetinin tesiri görülmeye başladıktan sonraki evre; bu evrede kadınların toplumsal, iktisadi ve kültürel hak ve ödevleri ön plana çıkarılır. Böylelikle daha önce erkeklere kaybettiği varsayılan eşitlik olgusunu yeniden erkekle eşit seviyelere gelmesi amaçlanmaktadır.

2.4.2. Eski Türk toplumlarında kadın ve spor

Hun topluluklarından Tu Cüe’lerde özellikle bayanların ayak topu oynadıkları ifade edilir. Kaşgarlı Mahmud’un 1073 yılında kaleme aldığı Divânu Lügati’t Türk isimli eserinde Türklerde yüzyıllar boyu erkek ve kadınların futbol oynadıklarını yazmaktadır. Yine aynı eserde oyunların nasıl oynandığına dair açıklamalar yapılır. Eski Türk topluluklarında Beyge, Kız kovar ve Køl börü gibi atla oynanan oyunlar genellikle kadın ve erkeklerin birlikte oynadıkları ve kadınların kendilerine eş seçtiren oyunlar olmuştur.

İskitler’de de kadınlar erkekler kadar binici ve savaşkan olup, savaşa katılırlardı (Tayga, 1990).

Türklerin İslâmiyet’e girmeden önceki göçerkonar dönemlerinde kadınlar at biner, kılıç kuşanarak, ok atarlardı. Yine savaş meydanlarında erkekleri birlikte yer alırlardı, öyle ki, kendisiyle evlenme isteğinde olan erkeklerle güreşir ya da mücadele oyunları tarzında erkeksi oyunlar yapardı, yenilmiş olan erkeklerle evlenmeyi istemezlerdi. Göktürklerin yaşadıkları dönemde (550-575) kadın savaşçılardan atlı birlikler oluşturdukları bilinmektedir (Atalay, 2007b).

2.4.3. Geçmişten günümüze Osmanlı ve Türkiye’de kadının durumu

Güven’e göre (2001) eski Türklerde kadınla erkek arasında her anlamda bir eşitlik söz konusuydu fakat İslâmiyet ve Arap kültürü ile tanışma ve göç etme gibi sebepler kadının Türk toplumunda yerinin kaybolmasına neden olmuştur. Bunda gelenekçi muhafazakâr ideolojinin kamusal ortamda meşru kıldığı anne-eş kimliği öne çıkmış ve bu kimliğin sembolleri kadının cinsiyet olgusunda somutlaştırılmıştır. Sade ve gösterişsiz giyimleri, sadece eş ve çocukla alakadar olmaları İslâmî yaşamda kadının statüsünü belirleyen normları olmuştur. Osmanlı toplum hayatında İslâmî kuralların dar ve muhafazakâr yorumları neticesinde evden dışarı adım atmayan kadın, hem sosyal hayattan, hem de siyasî haklarını kullanma yetisinden mahrum kalmıştır. 1610 yılında kadınların erkeklerle birlikte aynı sandala binmeleri yasaklandı. 1603’te kaymak satan dükkânlara girmeleri, 1787’de mesire alanlarına gitmeleri, 1828 yılında ince kumaştan ferace giymeleri yasaklandı (Konan, 2011).

1982 yılında yapılmış olan nüfus sayımında kadın vatandaşlar ilk kez sayımlara dâhil edilmiştir (Konan, 2011). Osmanlının İmparatorluk döneminin ilk yüzyıllarında, eğitim-öğretim müesseselerinin neredeyse tümünde yalnızca erkek öğrencilerin yetiştirilmesi amaçlanarak eğitim-öğretim düzenlenmekteydi (Doğramacı, 1989). Bir devlet programı çerçevesinde kız çocuklarının eğitilmesi anlayışı ancak Tanzimat Devri neticesinde ortaya çıkmıştır (Doğramacı, 1989). II. Meşrutiyetin ilân edilmesi ile birlikte kadın hareketi, kadın dernekleri kurularak sayıları gün geçtikçe artmaya başlamıştır (Konan, 2011). Aykor’a göre (1994) TMK (Türk Medeni Kanunu)’da, belirtilen 1927 yılında yapılacak ilk genel nüfus sayımında kadın vatandaşların da sayılması, TBMM’e

seçme ve seçilme hakkının verilmesi, Tevhid-i Tedrisat Kanunu gibi kanunlarla Türk kadınının yeni sosyal ve yasal haklara kavuştuğu vurgulamaktadır. Atatürk kadın haklarının sadece kendi ülkesinin bir sorunu olarak görmemekteydi; nitekim Cumhuriyetin ilânından sonra Atatürk'ün girişimi ile 1935 yılında İstanbul'da kadın hakları hususunda ilk Uluslararası Kongre toplandı. Atatürk kongreye gönderdiği telgrafında şöyle demektedir (Tuncer, 1989):

“Kadına siyasal ve sosyal hakların tanınmasının, insanlığın itibarı ve mutluluğu için son derece gerekli olduğu görüşündeyim.” Batı'da kadın haklarını elde edebilmek için uzun süreler savaşım verilmişken; Türkiye'de bu alanda zaten gecikilmiş olmanın bilinciyle, kadınların bu uğurda herhangi bir savaşında bulunmasına gerek olmaksızın, Atatürk bizzat gerçekleştirdiği devrimlerle, bu hakları doğrudan kadınlara tanıdı. 5 Aralık 1934 tarihinde Parlâmento'da kabul edilen bir yasayla, Türk kadınları seçme ve seçilme hakkını elde ettiler, böylelikle bu hakkı diğer birçok ülke kadınlarından çok daha önce elde etmiş oldular”.

Gökçimen (2008) kadınların eğitim-öğretim, kazanç elde etme ve karar alma süreçlerine katılım kriterleri açısından Türkiye'de kadın-erkek arasında fırsat eşitsizliği olduğunu ileri sürmektedir.

2.4.4. Türkiye'de Cumhuriyet öncesi sporda kadın

II. Meşrutiyet'in ilan edilmesinden sonraki dönemde, 1909 yılında Cemiyetler Kanunu'nun çıkarılması ve Türk gençlerine spor kulübü kurma serbestliğinin gelmesi, Türk gençlerinin spor yapmaya teşvik edilmesi Türk spor tarihinde ilk sportif uğraşlar olarak ifade edilebilir (Özmaden, 2010). 1914 yılında İnas Sultanisi'nin (Kız Lisesi) ilk ve orta derecesinde öğrenim gören öğrencilerin ders programlarına Terbiye-i Bedeniye (Beden eğitimi) dersi haftada 2 ders saati olarak uygulanmaya başlamıştır (Tayga, 1990).

Tanzimat ve II. Meşrutiyet ilan edilmesi ile başlanan batılılaşma süreci, kadınlara sportif aktivitelere katılıma olanağı sağlayacak boyutlara ulaşmamıştı (Atalay, 2007a). 19. Yüzyılın ortalarında İstanbul gibi bir şehirde kadınlar adeta bir mala bir eşyaya benzetilerek pazarlıkların yapıldığı insan pazarları kurulurdu (Kurnaz, 1991). Yapılan çeşitli araştırmalarla Cumhuriyetin daha ilan edilmediği dönemleri işaret eden bazı belgelerde kadınları hak ve ödevleriyle alakalı, Cumhuriyet öncesi döneminin öne çıkan temel sorunları şunlardır (Kaymaz, 2010):

- Kadının Tesettürü (örtünme konusu),

- Evlenme ve boşanmada kadına söz hakkının verilmemesi ve birden çok kadınla evlilik,
- Miras hakkında ve mahkemedeki tanıklıkta kadının erkekle eşit haklara sahip olmaması,
- Kadının çalışma hayatına yeterince katılamaması,
- Siyasal alanda kadının erkeklerle eşit haklara sahip olmaması.

2.4.5. Türkiye’de Cumhuriyet sonrası sporda kadın

Cumhuriyetin ilânıyla kadının eğitim, hukuk, çalışma hayatı, siyasal katılım, toplumsal yaşam ve aile yaşamı gibi yaşam süreci içinde erkeklerle eşit haklara sahip olabilmeleri amacıyla gereken birtakım düzenlemeler yapılmıştır (Sağ, 2001) Atatürk’ün Türk kadını ile ilgili vecizelerinden bazıları şöyledir (www.kadininstatusu.gov.tr):

“Şuna inanmak lâzımdır ki, dünya yüzünde gördüğümüz her şey kadının eseridir” (1923).

“Siyasal ve sosyal hakların kadın tarafından kullanılmasının, insanlığın mutluluğu ve prestiji açısından çok gerekli olduğuna eminim” (1935).

“Ey kahraman Türk kadını, sen yerlerde sürünmeye değil, omuzlar üzerinde göklere yükselmeye lâyıksın” (1923).

“Bir toplum aynı gayeye bütün kadınları ve erkekleri ile beraber yürümezse ilerlemesine ve medenîleşmesine teknik bakımdan imkân, ilmi bakımdan ihtimal yoktur” (1923).

Atatürk, Türk sporunun ilk öğreticilerinin yetiştirilmesi hususunda çabuk davranmıştır. Beden eğitimi öğretmeni yetiştirecek okul inşa edilmeden önce, Çapa Muallim Mektebi içerisinde özel bir kurs açılmış, yine bu sıralarda kadın beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek amacıyla da İsveç’ten getirtilen iki kadın öğretim üyesi, Çapa Muallim Mektebindeki özel kurslarda görev yaparak kız öğrenciler yetiştirmişlerdi (www.ataturk.net). İstanbul Çapa Kız Muallim Mektebinde 1926 yılında bir kurs açılmış ve bu kursun başına başkan olarak Selim Sırrı Tarcan getirilmiştir. İsveç’ten gelen öğretim

üyelerinin eğitimiyle dokuz ay süren kursu başarıyla bitirenler Avrupa'ya eğitime gönderilmişlerdir (Atalay, 2007b). 1930 yılına kadar süren bu kurstan 148 erkek, 63 kadın mezun olmuştur (Mirzeoğlu, 2011). 1936 yılında Berlin Olimpiyat Oyunlarında iki eskrimci kadın sporcumuz, Suat Aşeni ve Halet Çambel'dir. İstanbul Çapa Kız Öğretmen Okulu'nda 1926 yılında bir spor kursu açılmıştır. 1929 yılında ise Ankara'da bir grup kadın sayesinde tenis kulübü kurulmuştur. İlk Türk kadın voleybolcu Suphiye Fırat 1929 yılında erkek voleybol takımında oynamaya başlayarak fizyolojik olarak da kadının güçlü olduğu gerçeğini göstermiştir. Beden Terbiyesi Teşkilâtı'nda ise ilk federasyon üyesi kadın, Güneş Çapa'dır. İlk kadın terbiye-i bedeniye (Beden eğitimi öğretmeni) muallimesi Mesadet Saver 1931'de Taksim Stadyumu'nda 19 Mayıs gösterilerini yönetmiş, 1928'de ilk kez düzenlenen gösterilerde de ilk komutu yine o hoparlör kullanmadan vermişti. Nezihe (1911), Fitnat (1910), ve Melek Özdil (1916) kardeşler kürek sporunda Fenerbahçe spor kulübü adına 1930-1942 arasında tüm birincilikleri aldılar. Tiyatrocu Lale Oraloğlu 1950'de Galatasaray Kız 4 Tek Kürek Takımına girdi ve şampiyonluk kazandı. Bir grup genç kız Futbol Kulübü Derneği ve Dostlukspor'u kurdu (Cumhuriyet, 2008). İlk Türk kadın otomobil yarışçısı olan Samiye Cahid Hanım (Morkaya) ilk Türk kadın otomobil yarışçısıdır. 1930 ve 1931'deki yarışlarda dereceye giren Samiye Hanım ilk birinciliğini, 1932'de, İstinye köprüsü ile Zincirlikuyu arasındaki 9,5 kilometrelik parkurda düzenlenen rallide kazandı (Şafak, 2009).

Cumhuriyet'in ilk dönemlerinde öne çıkan kadın sporcular:

1920- Melahat Aksel İlk lisanslı kadın binici, ilk milli kadın sporcu (Kırçık, 2004). 1927- Vehica Taşçı, Mediha Baydar, Adriyel Sadak ilk kadın tenisçiler (Kırçık, 2004). 1926 – Atletizm pistlerinde görülen ilk kadın atletler Neriman Tahsin, Emine Abdullah, Vehide Taşçılar ve Leyla Asım Turgut (Kırçık, 2004). 1930'lu yıllarda Fenerbahçe Kulübünden üç kız kardeş Fitnat, Nezihe ve Melek Özdil hanımlar ilk kadın kürekçiler (www.tkf.gov.tr). Onları Şerefnur, Melahat ve Kamran Hanımlar takip ettiler (Kırçık, 2004). 1930-1931 yıllarında Leyla Asım Turgut kadınlar arası yüzme müsabakalarında boy gösterdi (Kırçık, 2004). 1948- Atletizmde kadınlardaki ilk temsilcimiz 1948 Londra Olimpiyat Oyunları'nda Üner Teoman 100 metrede ülkemizi temsil etmişti (www.taf.org.tr).

2.5. Batıda Kadın ve spor

Batı dünyasında artık kadınlar da erkekler kadar spor yapabilmekte ve yaklaşık 30 yıldan beri spora katılımları sürekli artmaktadır. Örneğin, nüfusu 58 milyon olan Fransa'daki 10 milyon lisanslı sporcunun yaklaşık dörtte biri kadındır (Akt: Amman, 2006, 58). Yapılan araştırmalar, erkeklerin %33'ünün, kadınların ise %26'sının hafta da en azından bir kere spor yaptıklarını göstermektedir. Almanların, Hollandalıların ve Danimarkalıların her üçünden birinin bir spor kulübünün üyesi oldukları; bu oranın Fransa'da 1/5, İtalya ve Yunanistan'da 1/12, Portekiz'de 1/15 olduğu bilinmektedir (Akt: Amman, 2005, 59). Almanya'da 80 binden fazla spor kulübü vardır ve bu kulüplerin üye sayısı 21 milyon civarındadır. Yapılan araştırmalar, yaklaşık 12 milyon kişinin de kulüplere üye olmadan spor yaptığını göstermektedir (Akt: Amman, 2005, 59).

Ne var ki, erkeklerle kadınlar arasındaki yürüme, konuşma, düşünme ve hissetmeye kadar uzanan-bir tarafı biyolojik diğer tarafı tarihsel-sayımsız farklılığın spora yansımaması mümkün değildir. Üstelik bu farklılıklar spor tarafından yeniden üretilmekte; hatta spor, toplumsal cinsiyete dayalı dışlayıcılığı geliştiren reaksiyoner ideolojilerin hizmetine sunulabilmektedir (Rowe ve Küçük, 1996, 231). Medyada kadın sporlarına yok denilebilecek kadar az yer verildiği; yer verildiği zamanlarda da erotikleştirilmenin daha çok mümkün kılındığı aerobik, jimnastik, bu pateni ve senkronize yüzme gibi sporların öncelikli olduğu görülmektedir (Rowe ve Küçük, 1996, 222).

Bedenin gösterime girdiği kamusal alana artık çıkmış bulunan kadının, spor gibi fiziksel görünümü doğrudan etkileyen bir faaliyete uzak kalamayacağı kesindir.

Nitekim kentli, eğitim düzeyi yüksek ve genç kadınların spora katılımlarının daha fazla olması da bunu desteklemektedir (Akt: Amman, 2005, 59).

Günümüzde insanı bir "makine" olarak ele alan "spor mühendisleri"nin, "bilimsel olarak rasyonelize edilmiş geometrize, biyomekanize bedenler oluşturma" hünerleri ve böylece, bedeninin nasıl şekillendirileceğinin artık "öğrenilen" bir şey olması kuşkusuz kadınları yakından ilgilendirmektedir. Diri, hipertonic, bakımlı bir bedene sahip olmak günümüzde erkeklerden çok kadınlar tarafından önemsenir hale gelmiştir (Pociello, 1997, 102). Kişisel ve mesleki başarının yolunun düzgün bir vücuda sahip olmak olmaktan

geçtiği düşüncesinin yaygınlaşması, kadınların sporun az ya da çok “görünümü” ve “hatlarıyla” ilişkili kılmaktadır. Nitekim “Kültürel olarak artistik ve estetik olanla özdeşleştirilen, sıklıkla cazibe objesi olarak alkışlanan” kadınlar, genellikle “görünüm” açısından önem taşıyan jimnastik, dans ve artistik patinaj gibi estetik spor faaliyetlerine daha fazla ilgi duymaktadır (Pociello, 1997).

Genel olarak bakıldığında kadınların, bireysel sporları takım sporlarına tercih etmektedirler. Ancak boks ve güreş gibi bireysel mücadele sporlarının na fazla ilgi duymadıkları; motorize sporları, avcılık ve atıcılıktan da pek hoşlanmadıkları; şiddet ve tehlike içeren sporlarla alkışlanmak gibi eğilimlerinin olmadığı söylenebilir. Sosyo-profesyonel faaliyetlerin ve okul eğitiminin yoğunlaşmasıyla bu modellerde homojenleşme yönünde bir değişim olmakta; kadınların voleybol, hentbol ve basketbol gibi takım sporlarına artan katılımları dikkat çekmektedir (Pociello, 1997). Rugby ve boks gibi bazı sporlarda son yıllara kadar devam eden yasaklar ta da bazı kısıtlamalar kalkmış olmasına rağmen kadınlar bu spor dallarına daha az katılmaktadırlar (Akt. Amman, 2005: Les Femmes, 1995).

Kadınlar özellikle salon sporlarına daha fazla rağbet etmekte. Şöyle ki, İngiltere’de Spor Konseyi tarafından yapılan bir araştırmada, katılımın en fazla olduğu on sportif faaliyet belirlenmiş; son haftalarda bu sporlardan herhangi birini yapan erkeklerin oranı %57, kadınların oranını ise %37 olduğu saptanmıştır. 1986 yılında bu araştırmanın sonuçları daha önceki yıllarla karşılaştırıldığında, erkeklerle kadınlar arasındaki farkın özellikle kapalı mekânlarda yapılan sportif faaliyetlerde azaldığı belirlenmiştir. 1977 ve 1983 yılları arasında salon sporları yapan kadınların sayısı yaklaşık bir milyon artmış; açık mekânlarda yapılan faaliyetlerde ise düşüş kaydedilmiştir. Türkiye’de yapılan uygulamalı bir araştırmada da, kadınların daha çok özel salon ve çalışma yeri gerektiren sporları tercih ettikleri belirlenmiştir (Dursun, 1996). Aynı araştırmada, kadınların futbol ve basketbol gibi karşılıklı temas gerektiren sporlardan uzak durdukları, voleybolu daha çok tercih ettikleri saptanmıştır (Dursun, 1996).

Son yıllarda kadınların daha çok erkek sporları olarak bilinen futbol, boks ve güreş gibi sportif branşlara, özellikle elit sporcu düzeyinde katılımları artmaktadır. Dikkate değer oranda kadın futbolunun hızlı bir gelişme kaydettiği göze çarpmakta; uluslararası müsabakalara yoğun bir seyirci talebi olmaktadır. 1999 yılının Temmuz ayında yapılan

Kadınlar Dünya Kupası (Women's World Cupe) futbol şampiyonasında oynan 32 müsabakada toplam altı yüz elli bin bilet satılmıştır. ABD ile Çin arasında oynanan final müsabakasında ise “tarihi bir olay” meydana gelmiş; doksan bin izleyici tarafından ilgiyle izlenen müsabakada “genç ve kaslı” kadın sporcuların “yeni bir ulusal kahraman figürü” oluşturdukları ifade edilmiştir (Akt. Amman, 2005: Starr, 1999).

Kadınların boks gibi şiddet içeren sporları katılımı çok nadir görülmekle beraber, daha yen yeni resmi düzeyde müsabakalara çok düşük katılım olmaya başlamışlardır. Resmi düzeyde olmamakla birlikte kadınların erkeklerle müsabakalar yapmaya başladıkları da görülmekte olduğu ifade edilmektedir.

Diğer taraftan bazı feminist hareketler kadınlara has olan ve erkekleri dışlayan sportif organizasyonları yaygınlaştırmayı çalışmaktadırlar. ABD’de lezbiyen feministler tarafından organize edilen bu tür faaliyetlere binlerce kadını toplayabilmektedir.

Kadınların sosyal ve siyasal temsilcileri durumunda olan feminist hareketlerin spora bakışları aynı değildir. Temel toplumsal konulardaki farklılıklarını spora da yansıttıkları görülen bu akımlardan, kadınların toplumsal eşitliği yönünde “reform” talepleriyle tanınan liberal feminizm, kadınların spora en azından erkekler kadar katılabilmeleri yönünde gayret gösterirken; “devrim” niteliğinde köklü değişimler arzu eden radikal feminizm, erkek egemen toplumsal sistemleri sürdürmenin gizli araçlarından biri olarak sporu suçlamaktadır. Radikal feminist gruplara göre spor, erkeğe özgü değerleri yücelterek cinsiyet ayrımcı bir dünyayı yeniden inşa etmektedir. Bu şekilde kurulmuş bir oyuna angaje olan kadınlar, farkına varmadan daima ikinci planda kalmaya mahkûm olmaktadır. Kadın sporlarında erkek yöneticilerin çoğunlukta olması, kadın sporcuların gizli bir cinselliğin araçları haline getirilmeleri, kitle iletişim araçlarında takdim edilme biçimleri ve maruz kaldıkları cinsel tacizler, radikal feministlerin ısrarla altını çizdikleri sorunlardır.

2.6. Modernleşen Türkiye’de Kadın ve Spor

Türkiye sosyolojik açıdan heterojen bir ülkedir. Modernleşme sürecinde katledilen mesafe sosyal ve coğrafi olarak değişmekte; doğudan batıya, kırsal kesimden kentlere, büyük kentlerden gecekondu semtlerinden merkezi muhitlere gidildikçe azalan geleneksel

ve artan modern ögelerle karşılaşmaktadır. Genel olarak genç kuşakların önceki kuşaklara oranla modern değerleri daha fazla benimsedikleri görülmektedir. Eğitim düzeyinin ve gelir düzeyinin yüksekliği de modernleşmeye yönelimi arttırmaktadır.

Bu çok renkli manzara, kadın söz konusu olduğunda daha dikkat çekici olmaktadır. Kadınlar hayatlarını idame ettikleri çevrelere, sosyal kazanımları sonrası rollerine, siyasi eğilimlerine ve bireysel ya da aileden gelen, inançlarının etkisi ile farklılaşmaktalar. Anayasal düzenin kadınlara sağladığı eşit hakların eğitim düzeyi düşük ve geleneksel dinin etkisi altındaki kırsal kesimde yaşayan kadınlara yansıdığını söylemek oldukça zordur. Ekonomik kalkınmaya birlikte, kırsal kesimden gelen ve geleneklerle yönlendiren kadını, ufak şehirlerde yaşayan kadını, varoşlarda yaşayan kadını ve orta ve üst statüsüne bağlı şehirli kadınlara mukayese edilemeyecek derecede farklılıkları göze çarpmaktadır. Farklılıkların etkisi kaçınılmaz biçimde kendini spor alanında da göstermektedir.

Daha önceleri de vurgulandığı üzere, modernleşme sürecini yaşayan tüm ülkeler de olduğu gibi Türkiye’de de “geleneksel” ve “modern” iki ayrışık spor vardır. Geleneksel Türk sporları denildiğinde akla gelen, yağlı ve kara kucak formlarıyla güreş, okçuluk ve binicilik, erkeğe özgü faaliyetlerdir. Geleneksel dünyanın kadını sadece günümüzde spor alanının içinde değerlendirilen halk danslarında yer almakta; bunu da “spor bilinci” ile spor olarak değil, nişan ve düğün gibi evlilik törenlerine özgü bir eğlenme aracı olarak görmektedir.

Bizim asıl konumuz oluşturan ve kısaca “spor” dediğimiz “modern sporlar” kadınların modernleşme sürecine katılımları oranında içinde yer aldıkları bir olgudur. Türkiye’de spor denildiğinde genel olarak “elit sporu” anlaşılmakta; Anayasa ve beş yıllık kalkınma planlarında “kitle sporuna öncelik tanımakla birlikte elit sporu öncelikli uygulamalar yapılmaktadır.

Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonunca yapılan bir araştırmaya göre, 65 milyonluk Türkiye’de 485.928 kişi lisanslı sporcudur. Lisanslı olan kadın sporcu sayısı ise 121.771’dir (<http://www.gsgm.gov.tr>). Bu rakamlar, yukarıda açıklanan batı dünyasındaki rakamlarla karşılaştırıldığında, “Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur.” sözünde ifadesini bulan geleneksel olarak yücelttiğimiz sporla uyuşmayan bir toplum olduğumuz anlaşılmaktadır.

Uluslar Arası Olimpiyat Komitesi (IOC) desteğiyle ülkemize gelen kadın ve spor konulu nitelikli bir çalışma yapan Kari Fasting ve Gertrud Pfister'in hazırladıkları raporla, yukarıdaki gerçekliği tam anlamıyla gözler önüne sermektedirler.

Fasting ve Pfister'in raporuна göre;

- Türkiye'de kadınların sporla ilişkisi, içinde yer aldıkları toplumsal tabakaya ve yaşadıkları yere göre değişmektedir.
- Aile bağları çok güçlü olduğundan kadınların babalarından ya da kocalarından izin almadan spor yapmaları pek mümkün düşünülemez.
- Aileler, çocukların okul başarılarını olumsuz etkileyeceği düşüncesiyle çocuklarının spor yapması konusunda pek istekli değildirler.
- Spor "kadınsı" bir faaliyet olarak görülmemektedir.
- Evlilik, kadınların spor yapması için önemli bir engeldir. Erkek, karısının hayatını kontrol etmek istemekte ve çoğu zaman kıskançlık nedeniyle eşinin spor yapmasına izin vermemektedir.
- "Kadın evinde oturur" geleneksel sözü, özellikle Türkiye'nin doğusunda çok yaygındır. Ancak geleneksel hayat tarzı ve ideolojisinin aksine, büyük şehirlerde oturan kadınlar kariyer sahibi olmak istemekte ve spor dâhil olmak serbest zaman faaliyetlerinin içinde olma eğilimindedirler.
- Türkiye'de iş ile serbest zaman arasındaki ayırım çok net değildir. "Eğlence"nin olumsuz çağrışımlar içeren bir sözcük olması; kadınları, iffetini ve ailesinin şerefini koruma düşüncesiyle erkeklerle karışık olarak serbest zaman faaliyetlerine yönelmekten alıkoymaktadır. Erkekler, çoğu zaman arkadaşlarıyla kahvehanelerde bir araya gelirken kadınlar evlerde toplanırlar. Başlıca serbest zaman faaliyetleri de arkadaş toplantılarıdır.
- Aile Türkiye'de çok önemli bir olgudur. Ailece yapılan başlıca serbest zaman faaliyeti, televizyon seyretmektir. Hafta sonlarında ailece pikniğe gitmek çok yaygındır.
- Ancak Türkiye çok hızlı değişen bir ülkedir. Yaşlı ve genç kuşaklar arasında önemli farklılıklar göze çarpmaktadır. Son zamanlarda sporda daha aktif oldukları görülen gençler çocuklarını da kız ya da erkek spora yönlendirmektedirler.
- İlginç olarak Türkiye'de kadınlar sporu bir eğlence olarak görmemektedirler. Özellikle üst tabaka da daha bariz olarak kendini gösteren sağlık endişesi ve fazla

kilolardan kurtulma arzusu, kadınların spor yönelmesinde en etkili olan faktörlerdir. Çalışan kadınlar daha çok spor yapmakta; ancak onlar da “iş hayatında fiziksel görünüm çok önemlidir.” Düşüncesiyle eğlence aracı olarak değil, “iş” olarak görülmektedir.

- Beden ve güzellik idealleri toplumsal çevreye bağlı olarak değişmektedir. Türkiye’de Batı’dan, özellikle ABD’den ithal bir “beden kültürü” düşüncesi ortaya da üst tabakaya mensup görece küçük gruplardan pek çok kadını çeşitle nedenlerle ilgisini çekmektedir. Geleneksel çevrelerdeki bakış açısına göre sportif performansın artması ve kasların erkeksi bir görünümde gelişmesi, geleneksel kadın idealine uygun düşmemekte ve “kadınsı” görülmemektedir şeklinde eleştiriler ifade edilmektedir.
- Türkiye’de kadınların spora yönelmelerini olumsuz şekilde etkileyen bir öğede tesettür yani örtünmedir. Kadınlar yaşadıkları toplumun kültürel alt yapısından dolayı geleneksel olarak ya da dindarlık nedeniyle tüm vücutlarını kapsayacak şekilde örterek dolaşmaktadır. Türkiye’de kadınların bedenlerini açarak başkaları tarafından çekici bulunmaları hoş karşılanmaz. Örtü, kadını aynı zamanda çevresine karşı güzel olma baskısından da kurtarmaktadır. Ancak bu durum, özellikle büyük şehirlerde giderek değişmektedir. Özellikle gecekonduya yaşamını sürdüren kızlar ve genç kadınlar, televizyon programlarından ve filmlerden etkilenecek kariyer sahibi olmak istemekte ve geleneksel hayat tarzından çok farklı bir hayata özlem duymaktadırlar. Çekiciliğini arttırarak daha üst tabakadan bir erkekle evlenebileceğini düşünen bu kesim, mükemmel bir bedene sahip olmak arzusuyla kozmetik ürünlere ve spora önem vermektedir.
- Kadın olsun erkek olsun Müslümanlar, İslamiyet dininin spora karşı olmadığı savunmaktadırlar. İslamiyet sağlığa önem veren ve bu öğretilerinde sık sık dile getiren bir dindir. Peygamber (S.A.V.) Müslümanları binicilik, yüzme ve okçuluğa teşvik ettiği hadislerle bilinmektedir. Ancak İslam dini, erkeklerde göbekten dize kadar, kadınlarda ise el, yüz ve ayak dışında tüm vücutlarını örtmelerini istemektedir. Özellikle daha Muhafazakâr Müslüman ailelerin sportif kıyafetlerin çoğuna sıcak bakmamalarına neden olmaktadır. Böylece ilk bakışta spor için engel oluşturmadığı söylenen İslam dinin, bu yönüyle engelleyici bir tarafı olduğu düşünülmektedir. Ancak İslam dinin yorumu, toplumsal sınıflara ve ülkenin farklı bölgelerine göre çeşitlilik göstermektedir; bunun spor faaliyetlerine katılımı etkileyen sonuçları doğmaktadır. Kırsal kesimde yaşayan insanların,

büyük kentlerde yaşayanlara oranla İslam dinini daha muhafazakâr şekilde yorumladıkları görülmektedir.

2.7. Bartın Üniversitesi'nde Spor

2.7.1. Bartın Üniversitesi

Bartın Üniversitesi, 22 Mayıs 2008 tarih ve 5765 sayılı Kanunla kurulmuştur. Çağdaş bir öğrenme ve bilimsel bir ortam oluşturarak, kendini öğrenmeye, araştırmaya ve üretmeye adanmış, eleştirel düşünme, iletişim kurma, işbirliği yapma ve sorun çözme yönlerini geliştirebilen insanlar yetiştirmeye çalışmaktadır. Yine çağımızın getirdiği bilgi ve teknolojileri üreten, toplumsal, bilimsel ve etik değerlere sahip, ülkemizin geleceğine yön veren kişiler yetiştirmeyi, toplumun hayat boyu eğitim ve gelişme sürecine katkı sağlamayı görev olarak üstlenmiş bir üniversitedir (www.bartın.edu.tr).

Bartın Üniversitesi'nde spor etkinlikleri 3 kurum tarafından gerçekleştirilir:

1. Bartın Üniversitesi Spor Kulübü
2. Bartın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
3. Bartın Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı

Üniversitemiz öğrencilerinin ders dışında kalan zamanlarının değerlendirilmesi, spora ilgili olması, spor yapmaya teşvik edilmesi, beden ve ruh sağlığının korunması gayesiyle spor etkinliklerini organize etmek, üniversitemiz akademik ve idari personelin spor hizmetleri ve tesislerden faydalanabilmesini sağlamaktır. Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spor ihtiyaçlarını karşılamak üzere; 2 spor salonu, 1 fitness salonu, 1 açık spor tesisi bulunmaktadır.

Tablo 1. Bartın Üniversitesi spor alanları

Alan	Adet	Alan metre kare	Kapasite (kişi)
Kapalı Spor Tesisi	2	1.216	256
Açık Spor Tesisi	1	6.372	338
Fitness Salonu	1	77	30

Kaynak: Bartın Üniversitesi 2015 İdare Faaliyet Raporu

Üniversite Sporları Federasyonunca farklı branşlarda düzenlenen müsabakalara katılım sağlanmaktadır. 2015 yılında Voleybol, Futsal, Masa Tenisi, Judo, Hentbol, Badminton, Tenis, Basketbol, Taekwondo, Bilek Güreşi, Kickboks, Karate, Güreş ve Futbol olmak üzere 14 branşta müsabakalara katılım sağlanmış, çoğundan madalya alınarak dönülmüştür. Spor Kulübü altında alınan başarıların yanı sıra üniversitemiz öğrencilerinden bireysel olarak Milli olan, Türkiye ve Avrupa bazında dereceler elde etmiş olan birçok öğrenci bulunmaktadır.

2015 öğretim yılında üniversite sporları federasyonu turnuvalarında alınan dereceler;

Tablo 2. Spor turnuva dereceleri tablosu

Brans	Derece
Badminton	2.lık
Güreş	İki dalda Türkiye 1.lığı 2 adet 2.lık, 2 adet Türkiye 3.lüğü
Tekvondo (Bayan-Erkek)	3.lük
Karete (Bayan-Erkek)	3.lük
Kickboks (Bayan-Erkek)	1.lık
Bilek Güreşı	4.lük
Tenis	3.lük
Voleybol (Erkek 2.lig)	2.lık
Futbol (2.lig)	1.lık (1.lige yükselme)
Basketbol (Bayan 2.lig)	1.lık (1.lige yükselme)
Basketbol (Erkek 2.lig)	3.lük

Kaynak: Bartın Üniversitesi 2015 İdare Faaliyet Raporu

2.8. Araştırmayla İlgili Çalışmalar

Singh ve Devi (2013) tarafından Hindistan'da Manipur'da 180 üniversite öğrencisi üzerinde yapılan araştırmada öğrencilerin spor ve oyuna karşı olumlu tutum sergiledikleri buna ek olarak erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre oyun ve spora karşı daha olumlu bir tutum oluşturdıkları saptanmıştır.

Türkmen vd., (2016) tarafından Bartın üniversitesi İslami İlimler Fakültesi öğrencilerine yönelik yapılan spor tutumu çalışmasında öğrencilerin cinsiyet ve spora yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık erkek öğrencilerin kadın öğrencilere oranla daha yüksek tutum göstermektedir.

Tomik vd., (2012) tarafından Polonya'da 2704 öğrenci üzerinde yapılan çalışmada da erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre beden eğitimi ve spora yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu ortaya konulmuştur.

Kangalgil vd., (2006) tarafından yapılan araştırmada lise öğrencilerinin, beden eğitimi ve spora yönelik tutum puanları ortalamaları yüksek olmakla beraber erkek öğrencilerin tutum puanlarının kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (5). Ancak yapılan bazı araştırmalarda ise performans amacı gütmeyen fiziksel faaliyetlere karşı kızların daha olumlu tutum gösterdiği ortaya konulmuştur

Tatar vd.,'nin (2009) 20-40 yaş arası çalışan ve çalışmayan kadınların spor yapmalarını etkileyen bazı faktörlerin incelenmesi (Sivas il merkezi örneği) çalışmasında araştırmaya katılan kadınların spor yapmalarında yaş önemli bir faktör değildir ($p>0.05$) şeklindedir.

Kızılyallı (2014) tarafından Ankara Üniversitesi öğrencilerinin kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerin belirlenmesi çalışması araştırma sonucumuzu destekler niteliktedir. Fakülte değişkenine göre ölçeğin genelinden alınan toplam puanların ortalamalarına bakıldığında öğrencilerin öğrenim gördükleri fakülteye göre görüşleri arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir. İlahiyat Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin ölçekte verilen ifadelerle yönelik tutumlarının ortalaması İletişim Fakültesi ve Mühendislik Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilere göre daha düşüktü. Katılımcıların fakülte değişkenine göre ölçekte verilen ifadelerle yönelik genel tutumları ise olumludur. İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin geleneksel cinsiyet rolleriyle ilgili maddelere daha çok katıldıkları görülmüştür.

Yalçınkaya, vd., (2002) tarafından Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgileri ve Atılganlık Becerileri ile ilgili çalışması araştırma sonucumuzdan farklılık göstererek, üniversite öğrencilerinin spora ilgilerine ilişkin algıları, bölümlere göre farklılık göstermediği şeklindedir.

Kuzgun ve Sevim (2004) dini eğilimi yüksek olan bireylerin geleneksel cinsiyet rolleri ile ilgili maddelere daha çok katıldıkları sonucunu ileri sürmüşlerdir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Konusu

Bu araştırmanın konusu Bartın Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin spora yönelik tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerinin ne düzeyde olduklarını, kişisel bilgiler ve araştırma konusu ile ilgili ölçekler kullanılarak ortaya koymaktır.

3.2. Araştırmanın Hipotezleri

1. Cinsiyet değişkenine göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerinde farklılık vardır.
2. Yaş değişkenine göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerinde farklılık vardır.
3. Öğrenim görünen fakülteye göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerinde farklılık vardır.
4. Öğrenim görünen bölüme göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerinde farklılık vardır.
5. Sınıf değişkenine göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerinde farklılık vardır.
6. Mezun olunan lise türüne göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerinde farklılık vardır.
7. Barınma durumu değişkenine göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerinde farklılık vardır.

8. Anne-Baba eğitim durumuna göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerinde farklılık vardır.
9. Ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerinde farklılık vardır.
10. Spor yapma durumu değişkenine göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerinde farklılık vardır.
11. Sağlık durumu değişkenine göre Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora olan tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerinde farklılık vardır.

3.3. Araştırmanın Modeli

Bartın Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin spora yönelik tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bu araştırmanın modeli "betimleyici, ilişkisel tarama (survey)" modelidir. "Betimsel istatistik, bir değişkene ilişkin sayısal değerlerin toplanması, betimlenmesi ve sunulmasına olanak sağlayan istatistiksel işlemleri tanımlar. Betimsel istatistik, bir örneklem üzerinde ya da ulaşılabilen durumlarda evrenin tamamından gözlem yaparak elde edilen verileri kullanarak, araştırmaya katılan bireylerin ya da objelerin özelliklerini betimlemeyi amaçlayan süreçtir" (Büyüköztürk, 2010). Bu araştırma Bartın Üniversitesi Fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini ortaya çıkararak durum tespiti yapmayı ve spora yönelik tutumları ve kadınların spora katılmalarına ilişkin görüşleri ile kişisel bilgileri olarak (demografik) belirlenen bağımsız değişkenler arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu sebeple araştırmada ilişkisel tarama (survey) modeli kullanılmıştır.

Bu araştırma nitelik olarak alan araştırmasıdır. "Alan araştırması, pek çok insanın tutumunu, duyguyu ve düşünceleri ile çeşitli demografik özelliklerini belirlemeyi amaçlar" (Balci, 2009).

Bu çalışma aynı zamanda verilerin değerlendirilmesi bakımından nicel bir araştırmadır. Nicel araştırmalarda ölçme, veri işleme ve istatistikî yöntemlerle betimleme vardır (Geray, 2004).

3.4. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2015-2016 akademik yılında Bartın Üniversitesi'nde aktif olarak öğrenimlerini sürdüren Edebiyat Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Fen Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İslami İlimler Fakültesi, Mühendislik Fakültesi ve Orman Fakültesi (7411) öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem sayısı için önce fakülte öğrencilerinin evren sayısı içinde yüzdelik temsilleri belirlenmiştir. Bu şekilde örneklem sayısı için fakültelerdeki öğrenci oranına göre tabakalandırma yoluyla örneklem seçimi yapılacaktır. Tabakalandırma yoluyla örneklem seçimi tekniğinde temsil edilmek istenen popülasyonun sahip olduğu özellik ve niteliklerin tanımlanmış, oranlar bozulmadan örnek grupta temsil edilmesi amaçlanmaktadır. Yani popülasyon araştırmacı tarafından alt gruplara ayrılmakta ve her bir alt gruptan bunların popülasyon içindeki miktarlarına göre, belli oranda denek seçilerek gruba dahil edilmektedir (Çepni, 2012). Bartın Üniversitesi Fakültelerindeki öğrencilerin evreni temsil yüzdeleri Tablo 3'de verilmiştir. Örneklem sayısı için 800 öğrenci ön görülmüştür. Sekaran'nın (1992, 253) evren ve örneklem arasındaki ilişki cetvelinden $N=8000$ için $S=367$ yeterli olacağı görülmektedir (Çepni, 2012). Dağıtılacak olan anketlerin eksik veya yarım kalma olasılığı göz önüne alınarak örneklem grubu net olarak 800 kişiden oluşacaktır. Bu durumda fakültelerden örneklem grubuna alınacak öğrenci sayısı $(800/100 \times \%)$ formülü ile belirlenecektir. Araştırmaya katılan öğrencilerin evren ve örneklem sayıları Tablo 3'de gösterilmiştir.

Ancak Mühendislik Fakültesi öğrencilerinin araştırmaya katılımı istenen örneklem sayısından çok düşük (38 kişi) ve anketler eksik doldurulduğu için araştırmadan Mühendislik Fakültesi çıkarılmıştır. Mühendislik Fakültesi için örnekleme alınacak öğrenci sayısı 200 olarak belirlenmişti. Buna rağmen diğer fakültelerden gerekli katılım sağlanarak araştırmaya 573 öğrenci katılmıştır. Araştırmaya katılan öğrenci sayısı evren ve örneklem ilişki cetveline göre yeterli örneklem sayısını ifade etmektedir.

Tablo 3. Bartın Üniversitesi Fakülte öğrencilerinin evren temsil sayıları, yüzdeleri ve örneklem sayıları

Fakülteler	N	%	S
Edebiyat Fakültesi	1070	14,43	115
Eğitim Fakültesi	1000	13,50	108
Fen Fakültesi	370	5,00	40
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	2204	29,73	238
İslami İlimler Fakültesi	439	5,92	48
Mühendislik Fakültesi	1858	25,07	200
Orman Fakültesi	470	6,35	51
Toplam	7411	100,00	800

Kaynak: Bartın Üniversitesi 2015 Faaliyet Raporundan alınmıştır.

3.5. Araştırma Verilerinin Elde Edilmesi:

Ölçme aracının uygulanabilmesi için Eğitim Bilimleri Enstitüsünün aldığı Rektörlük onayından sonra Fakültelerin ilgili bölümlerinde araştırmacı tarafından uygulanmaya çalışılmıştır. Ancak araştırmaya farklı sebeplerden dolayı ilgi gösterilmemesi nedeniyle araştırmacının başvurusu üzerine BESYO müdürlüğü aracılığıyla örneklem sayısının 2 katı olacak şekilde anketler ilgili Fakülte Dekanlıklarına izin yazıları ile birlikte gönderilmiştir. Dekanlıklar tarafından fakültelerin bölümlerine dağıtılan anketler öğrencilere ders saatinde uygulandıktan sonra tekrar BESYO müdürlüğüne gönderilmiştir. Çalışmaya Mühendislik Fakültesi öğrencilerinin çoğunun uygulama tarihlerinde stajda olması ve yoğunluk gibi gerekçelerden dolayı katılımın çok düşük olduğu görülmüştür. Bu nedenden dolayı Mühendislik Fakültesi araştırmadan çıkarılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin tamamı ölçme aracını gönüllü olarak doldurmuşlardır. Değerlendirilen veri toplama aracı sayısı 573'tür.

3.6. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket formu kullanılacaktır. Anket formu 3 bölümden oluşacaktır. Birinci bölümde katılımcıların sosyo-demografik özellikleri olan cinsiyet, bölüm, sınıf, kiminle yaşadığı, nerede yaşadığı, annenin ve babanın eğitim durumu, ailenin gelir düzeyi, spor yapıp yapmadığı ve sağlık durumu ile ilgili olmak üzere toplam 12 adet soru yer tutacaktır. İkinci bölümde spora yönelik tutum ölçeği (SYTÖ) ve

üçüncü bölümde ise kadınların fiziksel etkinliklere ve spora katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme ölçeği (KFESKİGBÖ) yer almaktadır.

3.6.1. SYT ölçeği

Spora yönelik tutum ölçeği Halil Evren Şentürk (2012) tarafından oluşturulan öğrencilerin spora yönelik tutumlarını belirlemeye yönelik 25 maddeden oluşmaktadır. Maddeler içerik bakımından incelendiğinde ise birinci faktörün “spora ilgi duyma”, ikinci faktörün “sporla yaşama” ve üçüncü faktörün ise “aktif spor yapma” şeklinde gruplandırılabilirliği belirlenmiştir. KMO değeri 0.958 olarak bulunmuştur. Analiz sonucunda Barlett testi anlamlı bulunmuştur ($\chi^2=8712.629$; $p<.001$). Madde toplam korelasyonuna yönelik sonuçların 0.50 ile 0.74 arasında değiştiği görülmektedir. SYTÖ'nin zamana göre puan değişmezliğine ilişkin olarak güvenilirliği test-tekrar test yöntemiyle ölçülmüş, iki uygulama puanlarının karşılaştırılması sonucunda elde edilen korelasyon katsayısı ($r= .89$) aynı zamanda testin güvenilirliğini de vermektedir. Ayrıca bu iki uygulama için ayrı ayrı hesaplanan Cronbach Alfa değerleri sırasıyla, .83 ve .87 olarak bulunmuştur. Yanıtlayıcının kendisine uygun olan beş kutucuktan birini işaretlediği Likert tipi bir ölçektir. Ölçekten alınabilecek minimum puan 25 ve maksimum puan 125'tir. Puanın yüksekliği, spora yönelik tutumun yüksekliğine işaret eder. Ölçekteki tüm maddeler olumlu puanlanırken, hiçbir maddenin puanlamasında tersine çevirme uygulaması yapılmamıştır. Öğrencilerin spor alışkanlıklarına ilişkin olarak spora yönelik tutumlarını ölçecek 5 seçenekli bir Likert ölçeği kullanılmıştır.

3.6.2. KFESKİGB ölçeği

Kızılyallı (2014) tarafından geliştirilen KFESKİGB ölçeği için önce uzman görüşüne göre gözden geçirilen anket taslağı ön uygulamaya tabii tutulmuştur. Oluşturulan ölçek taslağının Geçerlik ve Güvenirlik çalışması Ankara Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Hazırlık Sınıflarında ve Eczacılık Fakültesi'nde öğrenim gören 465 öğrenciye uygulanmıştır. Ön uygulamada ölçekte 55 soru yer almıştır. Geçerlik ve Güvenirlik çalışması sonucu ölçme aracındaki soru sayısı 39'e düşürülmüştür.

Ölçme aracının yapı geçerliği için madde toplam korelasyon analizi ve faktör analizi yapılmıştır. Güvenirlik için alfa kat sayısına bakılmıştır. Madde toplam korelasyonu

kat sayısı, 30'un altında kalan maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Bu durumda 16 madde ölçekten çıkarılmıştır.

Faktör analizi yapılmadan önce, verilerin faktör analizine uygun olup olmadığı için bakılan için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri 0.91 bulunmuştur. Veriler üzerinde faktör analizi yapılabilmesi için minimum KMO değeri ,60 olmalıdır (Sipahi, Yurtkoru ve Çinko, 2007, 80). Bu durumda gözlenen 0,91'lik KMO değeri verilerin faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir. Diğer yandan 55 maddenin faktör analizi için Barlett testi sonucu [9484,825 (p<0.001)] olarak bulunmuştur.

KMO ve Barlett testi sonuçları bu veriler üzerinde faktör analizi yapılabileceğini ortaya koymuştur. Herhangi bir maddenin ölçekte yer almasına karar verilirken faktör yük değerinin, 30 ve daha yukarı olması ölçüt alınmıştır (Büyüköztürk, 2010). Ölçeğin açıklanan toplam varyans oranı %32,78'dir. Analize dahil değişkenlerle ilgili toplam varyansın 2/3'ü kadar miktarının ilk olarak kapsadığı faktör sayısı, önemli faktör sayısı olarak değerlendirilir. Tek faktörlü ölçeklerde açıklanan varyansın %30 ve daha fazla olması yeterli görülebilir (Büyüköztürk, 2010). Bu nedenle ölçeğin tek boyutlu olmasına karar verilmiştir. Ölçek aracının güvenilirliği Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı ile hesaplanmıştır. Ölçeğin güvenilirliği için hesaplanan Cronbach's Alpha iç tutarlılık katsayısı ,769 olarak bulunmuştur. Bu durumda ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğu kabul edilmiştir.

Madde toplam korelasyon değerleri 0,32 ile 0,73 arasında, faktör yük değerleri ise ,30 ile ,80 arasında değişmektedir. Madde-toplam korelasyon değerleri maddelerin ayırt edici güçlerinin yüksek olduğunu göstermektedir. Bu analizler doğrultusunda ölçme aracına son hali verilmiştir.

3.7. Verilerin Analizi ve Çözümlemesi

Uygulamadan elde edilen veriler araştırmacı tarafından kodlandıktan sonra SPSS 22 istatistik programına girilerek, analiz yapılmıştır. Araştırmada katılımcıların sosyo-demografik özellikleri bağımsız değişken olarak ele alınmıştır. İstatistiksel testlerin anlamlılık düzeyi için, p<0,05 değeri kabul edilmiştir. Araştırmada kullanılan iki ölçekten biri olan spora yönelik tutum ölçeği (SYTÖ) 25 maddeden oluşturulmuş, yanıtlayıcının kendisine uygun olan beş kutucuktan birini işaretlediği Likert tipi “**Asla katılmıyorum**”,

“**Katılmıyorum**”, “**Kararsızım**”, “**Katılıyorum**” ve “**Tamamen Katılıyorum**” şeklinde derecelendirilmiş bir ölçektir. Ölçekten alınabilecek minimum puan 25 ve maksimum puan 125’tir. Puanın yüksekliği, spora yönelik tutumun yüksekliğine işaret eder. Ölçekteki tüm maddeler olumlu puanlanırken, hiçbir maddenin puanlamasında tersine çevirme uygulaması yapılmamıştır. Turgut ve Erden, 2013’te yaptıkları çalışmalarında ölçeklerde olumsuz ifade kullanmanın sonuçlarını incelemişler, ilgili alanda yapılan çalışmalar ile genel bir kaniya varmışlardır. Buna göre olumsuz ifadelerin, muhtemelen zihinsel işlemlere yük bindirip müdahale ettiği için ölçeğin güvenilirliğini düşürdüklerini ve kavramın yapısını bozduklarını açıklamışlardır. Dolayısıyla olumsuz ifadelerin kullanılmamaları önerilmektedir.

Yine araştırmada kullanılan kadınların spor etkinliklerine katılmalarına ilişkin görüşlerin belirlenmesi ölçeğini, ölçeği geliştiren tarafından kullanıldığı şekliyle araştırmada kullanılarak toplam puanının hesaplanmasında olumlu maddelerin (2, 3, 5, 6, 8, 12, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39) toplamından olumsuz maddelerin (1, 4, 7, 9, 10, 11, 13, 14,15, 17, 19, 24, 25, 29, 36) toplamı çıkarılarak, elde edilen sayıya +51 eklenmesi ile hesaplanmıştır. Olumsuz maddelerin ters kodlanması yoluna gidilmemiştir. Balcı’ya göre (1995) ölçeğin puanı olumlu maddelere verilen tepkilerin toplamından olumsuz maddelere verilen tepkilerin toplamının çıkarılması ile bulunur. Yorumun temelinde tutum konusuna karşı oldukça destekçi, lehte olan birinin pek çok maddeye lehte olumlu tepkide bulunacağı ve yüksek bir ölçek puanı olacağı, kararsız ya da orta pozisyondaki birinin bazı maddelere olumlu bazılarına da olumsuz tepkide bulunacağı ve orta düzeyde puan alacağı, aleyhte olan birinin ise pek çok maddeye olumsuz olarak tepkide bulunacağı ve düşük bir puan alacağı yatar. Ölçekteki olumlu 24 maddeden alınabilecek en yüksek puan $24 \times 5 = 120$ ’dir. Alınabilecek en düşük puan ise $24 \times 1 = 24$ ’tür. Olumsuz maddelerden alınabilecek en yüksek puan $15 \times 5 = 75$, en düşük puan ise $15 \times 1 = 15$ ’tir. Olumlu ve olumsuz puanların toplamlarının birbirinden çıkarılması ile elde edilebilecek en yüksek puan (Olumlu 120 - Olumsuz 15) 105, en düşük puan ise (Olumlu 24 - Olumsuz 75) -51’dir. En büyük fark olan -51’i sıfırlayarak bir derecelendirme yapmak için, olumlu- olumsuz puan farkına +51 puan eklenmiştir. Böylece ölçekten alınabilecek toplam puanlar 0 ile 156 ($-51 + 51 = 0$; $105 + 51 = 156$) arasında bir değer almıştır. Ölçek toplam puanları için bir skala üretilmiş, “Olumsuz”, “Az Olumlu”, “Olumlu” ve “Çok Olumlu” olarak dörtlü derecelendirme seçenekleri ile sınıflandırılmıştır.

<u>KFESKİGBÖ</u>		<u>SYTÖ</u>	
<u>Seçenek</u>	<u>Sınırlar</u>	<u>Seçenek</u>	<u>Sınırlar</u>
Olumsuz	0-38	Çok Düşük	25-50
Az Olumlu	39-78	Düşük	51-75
Olumlu	79-117	Yüksek	76-100
Çok Olumlu	118-156	Çok Yüksek	101-125

Ölçeklerdeki seçeneklerin, sınırları ve verilen ağırlıkları aşağıda gösterilmiştir. Sınırların belirlenmesinde $\frac{n-1}{5} = \frac{5-1}{5} = 0,80$ formülü kullanılmıştır.

<u>SYTÖ</u>		<u>KFESKİGBÖ</u>	
1. Asla Katılmıyorum	1.00-1.79	1. Hiç Katılmıyorum	1.00-1.79
2. Katılıyorum	1.80-2.59	2. Az Katılıyorum	1.80-2.59
3. Kararsızım	2.60-3.39	3. Orta Düzeyde Katılıyorum	2.60-3.39
4. Katılıyorum	3.40-4.19	4. Çok Katılıyorum	3.40-4.19
5. Tamamen Katılıyorum	4.20-5.00	5. Tam Katılıyorum	4.20-5.00

Katılımcıların doldurdıkları bütün ölçme araçları değerlendirmeye alınmıştır. Önce verilerin frekans ve yüzde dağılımları bulunmuştur. Gruplar arası farklılıkları saptamak amacıyla parametrik veya non-parametrik testlerden hangilerinin kullanılacağına karar vermek için, verilerin homojen dağılıp dağılmadığı incelenmiştir. Verilerin normallik testi sonrası normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Cinsiyet değişkeni için t Testi, homojen dağılım gösteren ikiden fazla gruplar için tek yönlü varyans analizi, varyans analizi testi sonucunda farklılık gösterdiği bulunan gruplar arasında, farklılığı yaratan grubu bulmak için Post-Hoc testlerinden Turkey HDL testi ile varyansın homojen olmadığı durumda Dunnett C testi uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlar, tablolar halinde sunulmuş ve yorumlanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde Bartın Üniversitesi Fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin anket formuna vermiş oldukları cevaplar sonucunda elde edilen kişisel bilgiler yüzde ve frekans şeklinde betimlenmiştir. Ayrıca araştırmanın bağımsız değişkenlerine göre elde edilen ölçek puanları SPSS’te analiz edildikten sonra, elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 4. Demografik özelliklerin dağılım tablosu

		f	%
Cinsiyet	Erkek	212	37,0
	Kız	361	63,0
	Toplam	573	100,0
Sınıf	1.Sınıf	100	17,5
	2.Sınıf	173	30,2
	3.Sınıf	222	38,7
	4.Sınıf	78	13,6
	Toplam	573	100,0
Yaş Aralığınız	18-22	455	79,4
	23-27	103	18,0
	28-32	11	1,9
	33-37	4	0,7
	Toplam	573	100,0
Kiminle Yaşıyorsunuz?	Anne-Babamla	281	49,0
	Akrabalarımle	8	1,3
	Arkadaşlarımla	240	41,9
	Yalnız	44	7,7
	Toplam	573	100,0
Mezun Olunan Lise	Fen Lisesi	4	0,7
	Sosyal Bilimler Lisesi	24	4,2
	Anadolu Lisesi	138	24,1
	Genel Liseler	225	39,3
	İmam Hatip Lisesi	54	9,4
	Mesleki ve Teknik Liseler	97	16,9
	Çok Programlı Liseler	21	3,7
	Özel Liseler	10	1,7
Toplam	573	100,0	

Tablo 4 (Devam) Demografik özelliklerin dağılım tablosu

		f	%
Anne Eğitim Durumu	Okur-Yazar değil	46	8,0
	Okur-Yazar	23	4,0
	İlkokul	284	49,6
	Ortaokul	121	21,1
	Lise	73	12,7
	Lisans	21	3,7
	Lisans Üstü	5	0,9
	Toplam	573	100,0
Baba Eğitim Durumu	Okur-Yazar değil	9	1,6
	Okur-Yazar	5	0,9
	İlkokul	209	36,5
	Ortaokul	130	22,7
	Lise	134	23,4
	Lisans	77	13,4
	Lisans Üstü	9	1,6
	Toplam	573	100,0
Aile Gelir Durumu	0-1000 TL	84	14,7
	1001-1500 TL	128	22,3
	1501-2000 TL	98	17,1
	2001-2500 TL	83	14,5
	2501-3000 TL	81	14,1
	001 TL ve üzeri	99	17,3
	Toplam	573	100,0
Spor Yapıyor musunuz?	Düzenli	71	12,4
	Ara Sıra	246	42,9
	Nadiren	178	31,1
	Hiç	78	13,6
	Toplam	573	100,0
Sağlık Durumunuz	Sağlıklıyım	360	62,8
	Önemsiz şikâyetlerim var.	155	27,1
	Çok sık hastalanırım	22	3,8
	Kronik rahatsızlığım var.	36	6,3
	Toplam	573	100,0
Fakülteler	Eğitim Fakültesi	113	19,7
	Edebiyat Fakültesi	101	17,6
	Fen Fakültesi	48	8,4
	Orman Fakültesi	40	7,0
	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	196	34,2
	İslami İlimler Fakültesi	75	13,1
	Toplam	573	100,0

Tablo 4 (Devam) Demografik özelliklerin dağılım tablosu

	f	%
	20	3,5
	17	3
	17	3
	20	3,5
	18	3,1
	20	3,5
	37	6,5
	37	6,5
	28	4,9
	48	8,4
Bölümler	19	3,3
	21	3,7
	52	9,1
	67	11,7
	12	2,1
	65	11,3
	41	7,3
	33	5,8
Toplam	720	100

Araştırmaya katılan Bartın üniversitesi Fakülte öğrencilerinin %67,0'si kız, %33,0'ı erkektir.

Öğrencilerin %17,5'i 1.Sınıf, %30,0'u 2.Sınıf, % 38,7'si 3.Sınıf ve %13,6'sı 4.Sınıftandır.

Öğrencilerin %79,4'ü 18-22 yaş aralığında, %18,0'i 23-27 yaş aralığında, %1,9'u 28-32 yaş aralığında ve %0,7'si 33-37 yaş aralığındadır.

Öğrencilerin %49,0'ı anne-baba, %1,3'ü akrabalarla, %41,9'u arkadaşlarıyla ve %7,7'si yalnız yaşamaktadır.

Öğrencilerin %0,7'si fen lisesi, %4,2'si sosyal bilimler lisesi, %24,1'i Anadolu lisesi, %39,3'ü genel lise, %9,4'ü imam hatip lisesi, %16,9'u mesleki ve teknik liseler, %3,7'si çok programlı lise ve %1,7'si özel lise mezunudur.

Öğrencilerin annelerinin %8,0'ı okur-yazar değil, %4,0'ı okur-yazar, %49,1'i ilkokul, %21,1'i ortaokul, %12,7'si lise, %3,7'si lisans ve %0,9'u lisansüstü mezunudur.

Öğrencilerin babalarının %1,6'sı okur-yazar değil, %0,9'u okur-yazar, %36,5'i ilkokul, %22,7'si ortaokul, %23,4'ü lise, %13,4'ü lisans ve %1,6'sı lisansüstü mezunudur.

Öğrencilerin aile gelir durumunun %14,7'si 0-1000 TL, %22,3'ü 1001-1500 TL, %17,1'i 1501-2000 TL, %14,5'i 2001-2500 TL, %14,1'i 2501-3000 TL ve %17,3'ü 3001 TL üzerindedir.

Öğrencilerin spor yapma durumları %12,4'ü düzenli, %42,9'u ara sıra, %31,1'i nadiren %17,6'sı hiç spor yapmamaktadır.

Öğrencilerin %62,8'i sağlıklıyım, %27,1'i önemsiz şikâyetim var, %3,8'i çok sık hastalanırım ve %6,3'ü kronik hastalığım var diye sağlık durumlarını ifade etmişlerdir.

Öğrencilerin %19,7'sinin Eğitim Fakültesi, %17,6'sı Edebiyat Fakültesi, %8,4'ü Fen Fakültesi, %6,0'ı Orman Fakültesi, %34,2'si İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve %13,1'i İslami İlimler Fakültesinde öğrenim görmektedir.

Fakülte öğrencilerininin %3,5'i rehberlik ve danışmanlık, %3,0'ı sınıf öğretmenliği, %3,0'ı sosyal bilgiler öğretmenliği, %3,5'i fen öğretmenliği, %3,1'i ilköğretim matematik öğretmenliği, %3,5'i Türkçe öğretmenliği, %6,5'i tarih, %6,5'i sosyoloji, %4,9'u Türk dili ve edebiyatı, %8,4'ü moleküler biyoloji ve genetik, %3,3'ü orman mühendisliği, %3,7'si peyzaj mimarlığı, %9,1'i işletme, %11,7'si iktisat, %2,1'i yönetim ve bileşim sistemleri, %11,3'ü siyaset bilimi ve kamu yönetimi, %7,3'ü temel İslam ilimleri, %5,8'i ilköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi eğitimi bölümlerindedirler.

Araştırmada uygulanan testlerden sonra puan ortalamalarına göre derecelendirme cetvelindeki oranlar kullanılarak yorumlara yer verilecektir.

SYTÖ**KFESKİGBÖ**

1. Asla Katılmıyorum	1.00-1.79	1. Hiç Katılmıyorum	1.00-1.79
2. Katılıyorum	1.80-2.59	2. Az Katılıyorum	1.80-2.59
3. Kararsızım	2.60-3.39	3. Orta Düzeyde Katılıyorum	2.60-3.39
4. Katılıyorum	3.40-4.19	4. Çok Katılıyorum	3.40-4.19
5. Tamamen Katılıyorum	4.20-5.00	5. Tam Katılıyorum	4.20-5.00

4.1. Alt Problemler**4.1.1. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında cinsiyete göre anlamlı farklılık var mı?**

Tablo 5. Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının cinsiyete göre t-testi sonuçları

	Gruplar	n	\bar{x}	ss	t Testi		
					t	Sd	p
Cinsiyet	Kadın	361	3,23	0,633	4,744	571	0,000
	Erkek	212	3,50	0,725			
	Toplam	573					

P<0,05

Tablo 5’de bağımsız grup t testi sonuçlarına göre Bartın Fakültesi öğrencilerinin spora yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanlar ile cinsiyet değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. [t(571)=4.744, p<0.000]. Erkek öğrencilerin spora yönelik tutumları ($\bar{x}= 3,50$), kız öğrencilere ($\bar{x}=3,23$) göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Öğrencilerin KSEKİGB ölçeği puanlarının cinsiyete göre t-testi sonuçları

	Gruplar	n	\bar{x}	ss	t Testi		
					t	Sd	p
Cinsiyet	Kız	361	2,86	0,449	2,646	571	0,008
	Erkek	212	2,75	0,496			
	Toplam	573					

P<0,05

Tablo 6’da bağımsız gruplar t testi sonuçlarına göre Bartın Üniversitesi Fakülte öğrencilerinin kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme ölçeğinden aldıkları puanlar ile cinsiyet değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. [$t(571)=2.646$, $p<0.008$]. Kız öğrencilerin kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşleri ($\bar{x}=2,86$), erkek öğrencilere ($\bar{x}=2,75$) göre daha olumlu olduğu görülmektedir.

4.1.2. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında yaşa göre anlamlı farklılık var mı?

Tablo 7. Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının yaş değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu

Yaş Aralığı	F, \bar{x} , SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
18-22	455	3.28	0.674	Gruplar arası	0.503	3	0,168	0,360	0,782
23-27	103	3.38	0.715						
28-32	11	3.22	0.776	Gruplar içi	265.310	569	0,466		
33-37	4	3.50	0.387	Toplam	265.813	572			
Toplam	573	3.33	0.681						

$p<0,05$

Tablo 7’de görüldüğü üzere analiz sonuçlarına, göre spora yönelik tutum ölçeği puan ortalaması ile yaş aralığı değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=0.360$, $p>0.782$). Ancak Öğrencilerin yaş aralıklarına göre puan ortalamalarına bakıldığında, 18-22 ($\bar{x}=3.28$) ve 28-32 ($\bar{x}=3.22$) yaş aralığında olan öğrencilerin spora yönelik tutum puan ortalamaları, 23- 27 ($\bar{x}=3.38$) ve 33-37 ($\bar{x}=3.50$) yaş aralığında olan öğrencilerin spora yönelik tutum puan ortalamalarından düşük düzeyde oldukları görülmektedir.

Tablo 8. Öğrencilerin KSEKİGB ölçeği puanlarının yaş değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu

F, \bar{x} , SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Yaş Aralığı	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
18-22	455	2.81	0.480	Gruplar arası	0.107	3	0,036	0,160	0,923
23-27	103	2.84	0.410						
28-32	11	2.87	0.618	Gruplar içi	125.993	569	0,221		
33-37	4	2.78	0.298	Toplam	126.100	572			
Toplam	573	2.79	0.469						

p<0,05

Tablo 8’de görüldüğü üzere analiz sonuçlarına göre, kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme ölçeğinin puan ortalaması ile yaş aralığı değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=0.160, p>0.923). Tablo incelendiği zaman bütün yaş aralığı grupları kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin aynı düzeyde görüştedir.

4.1.3. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında mezun olunan liseye göre anlamlı farklılık var mı?

Tablo 9. Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının mezun olunan lise değişkenine göre yapılan Anova testi sonuçları

F, \bar{x} , SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Mezun Olunan Lise	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Fen Lisesi	4	2.71	0.428	Gruplar arası	3.730	7	0,533	1,149	0,331
Sosyal Bil. Lisesi	24	3.34	0.991						
Anadolu Lisesi	138	3.38	0.677	Gruplar içi	262.083	565	0,464		
Genel Liseler	225	3.28	0.653						
Mes. ve Tek. Lise	97	3.40	0.679	Toplam	265.813	572			
İmam H. Lisesi	54	3.38	0.580						
Çok Prg. Liseler	21	3.17	0.821						
Özel Liseler	10	3.46	0.713						
Toplam	573	3.33	0.681						

p<0,05

Tablo 9’da görüldüğü üzere analiz sonuçlarına, göre spor yönelik tutum ölçeğinin puan ortalaması ile mezun olunan lise değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=1.149$, $p>0.331$). Ancak Fen Lisesi mezunu öğrencilerin spora yönelik tutumları ($\bar{x}=2.71$) diğer lise mezunu öğrencilerden daha düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 10. Öğrencilerin KSEKİGB ölçeği puanlarının mezun olunan lise değişkenine göre yapılan Anova testi sonuçları

Mezun Olunan Lise	F, \bar{x} , SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Fen Lisesi	4	3.49	0.528	Gruplar arası	2,694	7	0,385	1,762	0,092
Sosyal Bil. Lisesi	24	2.74	0.483						
Anadolu Lisesi	138	2.85	0.518	Gruplar içi	123,405	565	0,218		
Genel Liseler	225	2.82	0.464						
Mes. ve Tek. Lise	97	2.78	0.433	Toplam	126,100	572			
İmam H. Lisesi	54	2.72	0.428						
Çok Prg. Liseler	21	2.74	0.392						
Özel Liseler	10	2.80	0.344						
Toplam	573	2.79	0.465						

$p<0,05$

Tablo 10’da görüldüğü üzere analiz sonuçları, kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme ölçeğinin puan ortalaması ile mezun olunan lise değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=1.762$, $p>0.092$). Ancak Fen Lisesi mezunu öğrencilerin ($\bar{x}=3.49$) ortalama puanı diğer lise mezunu öğrencilerinden daha olumludur.

4.1.4. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında anne eğitimine göre anlamlı farklılık var mı?

Tablo 11. Spora yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanların anne eğitim durumu değişkenine göre (Anova) testi sonucu

F, \bar{x} , SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Anne Eğitim	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Okur-yazar değil	46	3.24	0.740	Gruplar arası	1.330	6	0,222	0,474	0,828
Okur-yazar	23	3.36	0.657						
İlkokul	248	3.32	0.661	Gruplar içi	264.483	566	0,467		
Ortaokul	121	2.38	0.646						
Lise	73	2.35	0.738	Toplam	265.813	572			
Lisans	21	3.36	0.848						
Lisansüstü	5	3.60	0.828						
Toplam	573	3.33	0.681						

p<0,05

Tablo 11’de görüldüğü üzere analiz sonuçlarına, göre spor yönelik tutum ölçeği puan ortalaması ile yaş aralığı değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=0.474, p>0.828). Ancak öğrencilerin anne eğitimi değişkeni puan ortalamalarına bakıldığında lisansüstü (\bar{x} =3.60) anne eğitim durumu olan öğrencilerin spora yönelik tutum puan ortalamaları diğer anne eğitim durumu puan ortalamalarından daha yüksektir.

Tablo 12. Öğrencilerin KSEKİGB ölçeğinden aldıkları puanların anne eğitim durumu değişkenine göre Anova testi sonucu

F, \bar{x} , SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Anne Eğitim	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Okur-yazar değil	46	2.91	0.530	Gruplar arası	0.572	6	0,095	0,430	0,859
Okur-yazar	23	2.75	0.576						
İlkokul	248	2.81	0.469	Gruplar içi	125.527	566	0,222		
Ortaokul	121	2.80	0.484						
Lise	73	2.82	0.446	Toplam	126.100	572			
Lisans	21	2.83	0.286						
Lisansüstü	5	2.80	0.561						

Toplam	573	2.82	0.469
---------------	------------	-------------	--------------

p<0,05

Tablo 12’de görüldüğü üzere analiz sonuçları, kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme ölçeği puan ortalaması ile anne eğitim durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=0.430, p>0.859). Tablo incelendiğinde tüm anne eğitim gruplarına ait puan ortalamalarına bakıldığında, katılımcılar derecelendirme cetvelindeki puanlamalara göre aynı düzeyde kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüş bildirmişlerdir.

4.1.5. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında baba eğitimine göre anlamlı farklılık var mı?

Tablo 13. Spora yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanların baba eğitim durumu değişkenine göre Anova testi sonucu

Baba Eğitim	F, \bar{x} , SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Okur-yazar değil	9	3.33	1.052	Gruplar arası	1.302	6	0,217	0,464	0,835
Okur-yazar	5	3.30	0.308						
İlkokul	209	3.28	0.684	Gruplar içi	264.510	566	0,467		
Ortaokul	130	3.33	0.654						
Lise	134	3.37	0.657	Toplam	265.812	572			
Lisans	77	3.37	0.712						
Lisansüstü	9	3.44	0.90						
Toplam	573	3.33	0.681						

p<0,05

Tablo 13’de görüldüğü üzere analiz sonuçlarına göre, spor yönelik tutum ölçeği puan ortalaması ile yaş aralığı değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=0.464, p>0.835). Ancak öğrencilerin baba eğitim değişkeni puan ortalamalarına bakıldığında lisansüstü (\bar{x} =3.60) baba eğitim durumu olan öğrencilerin spora yönelik tutum puan ortalamaları diğer baba eğitim durumu puan ortalamalarından daha yüksektir.

Tablo 14. Öğrencilerinin KSEKİGB ölçeğinden aldıkları puanları baba eğitim durumu değişkenine göre Anova testi sonucu

F, \bar{x} , SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Baba Eğitim	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Okur-yazar değil	9	2.90	0.716	Gruplar arası	0.807	6	0,135	0,608	0,724
Okur-yazar	5	2.86	0.338						
İlkokul	209	2.85	0.448	Gruplar içi	125.592	566	0,221		
Ortaokul	130	2.81	0.539						
Lise	134	2.77	0.449	Toplam	126.100	572			
Lisans	77	2.83	0.392						
Lisansüstü	9	2.67	0.587						
Toplam	573	2.79	0.465						

p<0,05

Tablo 14’de görüldüğü üzere analiz sonuçlarına göre, kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşleri belirleme ölçeği puan ortalaması ile baba eğitim durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=0.608, p>0.724). Tablo incelendiğinde tüm baba eğitim gruplarına ait puan ortalamalarına bakıldığında, derecelendirme cetveline göre aynı düzeyde kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüş bildirmişlerdir.

4.1.6. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında Fakültelerine göre anlamlı farklılık var mı?

Tablo 15. Spora yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanların fakülte değişkenine göre Anova testi sonucu

F, \bar{x} , SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Fakülte	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Eğitim Fakültesi	113	3.35	0.712	Gruplar arası	3.738	5	0,748	1,617	0,153
Edebiyat Fakültesi	101	3.37	0.717						
Fen Fakültesi	48	3.50	0.647	Gruplar içi	262.075	567	0,462		
Orman Fakültesi	40	3.23	0.759						
İktisadi ve İdari	196	3.34	0.607	Toplam	265.813	572			
İslami İlimler Fak.	75	3.18	0.730						
Toplam	573	3.33	0.681						

p<0,05

Tablo 15’de görüldüğü üzere analiz sonuçlarına göre, spor yönelik tutum ölçeği puan ortalaması ile fakülte değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=1.617$, $p>0.153$). Ancak öğrencilerin öğrenim gördükleri fakülte değişkeni puan ortalamalarına bakıldığında Fen Fakültesi ($\bar{x}=3.60$) öğrencilerinin spora yönelik tutum puan ortalamaları diğer Fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutum puan ortalamalarından daha yüksektir.

Tablo 16. Öğrencilerin KSEKİGB ölçeğinden aldıkları puanların fakülte değişkenine göre Anova testi sonucu

F, \bar{x} , SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Fakülte	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Eğitim Fakültesi	113	2.83	0.459	Gruplar arası	3.447	5	0,695	3,216	0,007
Edebiyat Fakültesi	101	2.76	0.628						
Fen Fakültesi	48	2.91	0.411	Gruplar içi	122.622	567	0,211		
Orman Fakültesi	40	2.70	0.368						
İktisadi ve İdari	196	2.89	0.407	Toplam	126.100	572			
İslami İlimler Fak.	75	2.70	0.433						
Toplam	573	2.82	0.469						

$p<0,05$

Tablo 16’da görüldüğü üzere analiz sonuçlarına göre, kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşleri belirleme ölçeği puan ortalaması ile Fakülte değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. ($F=3.216$, $p>0.007$). Bu farklılık hangi gruplar arasında olduğunu bulmak için Post-Hoc testlerinden Dunnett C testi sunucuna bakılmıştır. Test sonucunda anlamlı farkın Fen Fakültesi öğrencileri ($\bar{x}=2.91$) ile İslami İlimler fakültesi öğrencileri ($\bar{x}=2.70$), yine İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri ($\bar{x}=2.89$) ile İslami İlimler fakültesi öğrencileri ($\bar{x}=2.70$), arasında olduğu görülmüştür. İslami İlimler Fakültesi öğrencilerinin puan ortalamasının düşük olduğu gözlenmiştir.

4.1.7. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında Bölümlerine göre anlamlı farklılık var mı?

Tablo 17. Spora yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanların bölüm değişkenine göre Anova testi sonucu

F, \bar{x} , SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Bölümler	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Reh. ve Psk. Dan.	20	3.59	0.947	Gruplar arası	10.797	17	0,635	1,382	0,139
Sınıf Öğretmenliği	17	3.35	0.465						
Sosyal Bilgiler Öğrt.	17	3.354	0.663	Gruplar içi	255.015	555	0,459		
Fen Bilgisi Öğrt.	20	3.32	0.584						
İlk Öğr. Mat. Öğrt.	18	3.23	0.644	Toplam	265.813	572			
Türkçe Öğretmenliği	20	3.09	0.803						
Tarih	37	3.46	0.745						
Sosyoloji	37	3.43	0.548						
Türk Dili ve Edeb.	28	3.20	0.849						
Mol. Biy. ve Gen.	48	3.50	0.647						
Orman Mühendisliği	19	3.11	0.824						
Peyzaj Mimarlığı	21	3.34	0.698						
İşletme	52	3.24	0.627						
İktisat	67	3.42	0.595						
Yönt. ve Bilş. Sism.	12	3.53	0.483						
Siyt. Bil. ve Kamu Yön.	65	3.29	0.616						
Temel İslami Bilimler	42	3.24	0.728						
Din Kült. ve Ahl. Öğrt.	33	3.10	0.708						
Toplam	573	3.33	0.681						

p<0,05

Tablo 17’de görüldüğü üzere analiz sonuçlarına göre, spor yönelik tutum ölçeği puan ortalaması ile öğrenim görünen bölüm değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=1.382, p>0.139). Ancak öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüm değişkeni puan ortalamalarına bakıldığında Rehberlik ve psikolojik danışmanlık (\bar{x} =3.56), sosyal bilgiler öğretmenliği (\bar{x} =3.54), Tarih bölümü (\bar{x} =3.46), Sosyoloji (\bar{x} =3.43),

Moleküler biyoloji ve genetik (\bar{x} =3.50), İktisat (\bar{x} =3.42) ve Yönetim ve bilişim sistemleri (\bar{x} =3.53) öğrencilerinin spora yönelik tutum puan ortalamaları diğer bölüm öğrencilerinin spora yönelik tutum puan ortalamalarından daha yüksektir.

Tablo 18. Öğrencilerin KSEKİGB ölçeğinden aldıkları puanların bölüm değişkenine göre Anova testi sonucu

F, \bar{x} , SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Baba Eğitim	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Reh. ve Psk. Dan.	20	2.63	0.360	Gruplar arası	7.423	17	0,437	2,042	0,008
Sınıf Öğretmenliği	17	2.91	0.532						
Sosyal Bilgiler Öğrt.	17	2.81	0.474	Gruplar içi	118.677	555	0,214		
Fen Bilgisi Öğrt.	20	2.98	0.477						
İlk Öğr. Mat. Öğrt.	18	2.88	0.484	Toplam	126.100	572			
Türkçe Öğretmenliği	20	2.74	0.337						
Tarih	37	2.60	0.843						
Sosyoloji	37	2.85	0.453						
Türk Dili ve Edeb.	28	2.87	0.471						
Mol. Biy. ve Gen.	48	2.91	0.411						
Orman Mühendisliği	19	2.68	0.353						
Peyzaj Mimarlığı	21	2.81	0.355						
İşletme	52	2.92	0.558						
İktisat	67	2.83	0.358						
Yönt. ve Bilş. Sism.	12	2.96	0.287						
Siyt. Bil. ve Kamu Yön.	65	2.91	0.321						
Temel İslami Bilimler	42	2.58	0.361						
Din Kült. ve Ahl. Öğrt.	33	2.72	0.516						
Toplam	573	2.82	0.469						

p<0,05

Tablo 18’de görüldüğü üzere analiz sonuçlarına göre, kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşleri belirleme ölçeği puan ortalaması ile Fakülte değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. (F=2.042, p<0.008). Bu farklılık hangi gruplar arasında olduğunu bulmak için Post-Hoc testlerinden Dunnett C testi sunucuna bakılmıştır. Test sonucunda anlamlı farkın Siyaset Bilimi ve Kamu

Yönetimi bölümü ($\bar{x}=2.91$) ile Temel İslami Bilimler bölümü ($\bar{x}=2,68$) arasında olduğu görülmüştür. Diğer bölümler arasında istatistikî olarak anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür.

4.1.8. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında sınıflara göre anlamlı farklılık var mı?

Tablo 19. Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının sınıf değişkenine göre yapılan Anova testi sonuçları

F, \bar{x} , SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Sınıf Değişkeni	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
1. Sınıf	100	3.35	0.805	Gruplar arası	0.237	3	0,079	0,169	0,917
2. Sınıf	173	3.35	0.624						
3. Sınıf	222	3.31	0.676	Gruplar içi	265.576	569	0,468		
4. Sınıf	78	3.46	0.655	Toplam	255.813	572			
Toplam	573	3.33	0.681						

p<0,05

Tablo.19’da görüldüğü üzere analiz sonuçlarına göre, spor yönelik tutum ölçeği puan ortalaması ile yaş aralığı değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=0.237, p>0.917). Ancak öğrencilerin sınıf değişkeni puan ortalamalarına bakıldığında 4.Sınıf ($\bar{x}=3.46$) öğrencilerinin spora yönelik tutum puan ortalamaları diğer sınıflardaki öğrencilerinin spora yönelik tutum puan ortalamalarından daha yüksektir.

Tablo 20. Öğrencilerin KSEKİGB ölçeği puanlarının sınıf değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu

F, \bar{x} , SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Sınıf Değişkeni	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
1. Sınıf	246	2.64	0.583	Gruplar arası	3.917	3	1,306	6,080	0,000
2. Sınıf	173	2.86	0.397						
3. Sınıf	223	2.85	0.441	Gruplar içi	122.183	569	0,215		
4. Sınıf	78	2.86	0.487	Toplam	126.100	572			

Toplam	573	2.82	0.469
---------------	------------	-------------	--------------

p<0,05

Tablo 20’de görüldüğü üzere analiz sonuçlarına göre, kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşleri belirleme ölçeği puan ortalaması ile Sınıf değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (F=6.080, p<0.000). Bu farklılık hangi gruplar arasında olduğunu bulmak için Post-Hoc testlerinden Dunnett C testi sunucuna bakılmıştır. Test sonucunda anlamlı farkın, 1.Sınıf öğrencilerinin (\bar{x} =2.64) puanın 2. 3. ve 4. Sınıf öğrencilerinden daha düşük olduğu görülmüştür.

4.1.9. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında aile gelir durumuna göre anlamlı farklılık var mı?

Tablo 21. Spora yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanların aile gelir değişkenine göre Anova testi sonucu

F, \bar{x} , SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Aile Gelir Durumu	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
0-1000 TL	84	3.21	0.767	Gruplar arası	3.828	5	0,766	1,657	0,143
1001-1500 TL	128	3.30	0.691						
1501-2000 TL	98	3.27	0.603	Gruplar içi	261.984	567	0,465		
2001-2500 TL	83	3.33	0.659						
2501-3000 TL	81	3.41	0.647	Toplam	265.813	572			
3001 TL ve üzeri	99	3.46	0.698						
Toplam	573	3.33	0.681						

p<0,05

Tablo.21’de görüldüğü üzere analiz sonuçlarına göre, spor yönelik tutum ölçeği puan ortalaması ile Aile Gelir Durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=1.657, p>0.143). Ancak öğrencilerin aile gelir durumu puan ortalamalarına bakıldığında 2501-3000 TL (X=3.46) ve 3001 TL ve üstü aile gelir durumu olan öğrencilerin spora yönelik tutum puan ortalamaları diğer sınıflardaki öğrencilerin spora yönelik tutum puan ortalamalarından daha yüksektir.

Tablo 22. Öğrencilerin KSEKİGB ölçeğinden aldıkları puanların aile gelir durumu değişkenine göre Anova testi sonucu

Aile Gelir Durumu	F, \bar{x} , SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
0-1000 TL	84	2.84	0.546	Gruplar arası	0.894	5	0,179	0,810	0,543
1001-1500 TL	128	2.86	0.477						
1501-2000 TL	98	2.85	0.476	Gruplar içi	125.205	567	0,221		
2001-2500 TL	83	2.80	0.460						
2501-3000 TL	81	2.74	0.407	Toplam	126.100	572			
3001 TL ve üzeri	99	2.79	0.435						
Toplam	573	2.82	0.435						

p<0,05

Tablo 22’de görüldüğü üzere analiz sonuçlarına göre, kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşleri belirleme ölçeği puan ortalaması ile aile gelir durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=0.810, p>0.543). Tablo incelendiğinde tüm aile gelir gruplarına ait puan ortalamalarına bakıldığında, derecelendirme cetveline göre aile gelir durumu gruplarının hepsi aynı düzeyde kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüş bildirmişlerdir.

4.1.10. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında barınma durumuna göre anlamlı farklılık var mı?

Tablo 23. Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının barınma durumu değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu

Barınma Durumu	F, \bar{x} , SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Ailemle	281	3.30	0.667	Gruplar arası	1.566	3	0,522	1,134	0,339
Akrabalarımle	8	3.54	0.563						
Arkadaşlarımla	240	3.31	0.670	Gruplar içi	264.247	569	0,464		
Yalnız	44	3.38	0.830						
Toplam	573	3.31	0.681	Toplam	265.813	572			

p<0,05

Tablo 23’de görüldüğü üzere analiz sonuçlarına göre, spor yönelik tutum ölçeği puan ortalaması ile Barınma durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($F=1.134$, $p>0.339$). Ancak öğrencilerin barınma durumu puan ortalamalarına bakıldığında Akrabalarım ile yaşıyorum ($\bar{x}=3.46$) şeklinde barınma durumu belirten öğrencilerin spora yönelik tutum puan ortalamaları diğer barınma durumu bildiren öğrencilerin spora yönelik tutum puan ortalamalarından daha yüksektir.

Tablo 24. Öğrencilerin KSEKİGB ölçeğinden aldıkları puanların barınma durumu değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu

Barınma Durumu	F, \bar{x} , SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Ailemle	281	2.84	0.497	Gruplar arası	0.482	3	0,11	0,728	0,536
Akrabalarım ile	8	2.79	0.498						
Arkadaşlarımla	240	2.81	0.446	Toplam	126.100	572			
Yalnız	44	2.73	0.394						
Toplam	573	2.82	0.469						

$p<0,05$

Tablo 24’de görüldüğü üzere analiz sonuçlarına, göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme ölçeğinin puan ortalaması ile barınma durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. ($F=0.728$, $p<0.536$). Tablo incelendiğinde tüm barınma durumu gruplarına ait puan ortalamalarına bakıldığında, derecelendirme cetveline göre barınma durumu gruplarının hepsi aynı düzeyde kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüş bildirmişlerdir.

4.1.11. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında sağlık durumuna göre anlamlı farklılık var mı?

Tablo 25. Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının sağlık durumu değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu

F, \bar{x} , SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Sağlık Durumu	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Sağlıklıyım	360	3.36	0.697	Gruplar arası	1.332	3	0,444	0,955	0,414
Önemsiz şikayetlerim var	155	3.27	0.630	Gruplar içi	264.481	569	0,465		
Çok sık rahatsızlanırım	22	3.20	0.563	Toplam	265.813	572			
Kronik rahatsızlığım var	36	3.38	0.792						
Toplam	573	3.33	0.681						

p<0,05

Tablo 25' de görüldüğü üzere analiz sonuçlarına, göre spor yönelik tutum ölçeğinin puan ortalaması ile Sağlık Durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır (F=0.955, p>0.414). Tablo incelendiğinde öğrencilerin genel sağlık durumu gruplarına ait puan ortalamalarına bakıldığında, derecelendirme cetveline göre genel sağlık durumu gruplarının tümü spora yönelik tutumları aynı düzeydedir.

Tablo 26. Öğrencilerin KSEKİGB ölçeği puanlarının sağlık durumu değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu

F, \bar{x} , SS Değerleri				Anova Sonuçları					
Sağlık Durumu	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Sağlıklıyım	360	2.83	0.485	Gruplar arası	0.336	3	0,112	0,506	0,678
Önemsiz şikayetlerim var	155	2.80	0.430	Gruplar içi	125.764	569	0,221		
Çok sık rahatsızlanırım	22	2.82	0.331	Toplam	126.100	572			
Kronik rahatsızlığım var	36	2.74	0.595						
Toplam	573	2.82	0.469						

p<0,05

Tablo 26’da görüldüğü üzere analiz sonuçlarına, göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme ölçeğinin puan ortalaması ile Sağlık Durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. ($F=0.506$, $p<0.678$). Tablo incelendiğinde öğrencilerin genel sağlık durumu gruplarına ait puan ortalamalarına bakıldığında, derecelendirme cetveline göre genel sağlık durumu gruplarının tümü kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşleri aynı düzeydedir.

4.1.12. Bartın Üniversitesi fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında spor yapma durumuna göre anlamlı farklılık var mı?

Tablo 27. Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının spor yapma durumu değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu

Spor Yapma Durumu	F, \bar{x} , SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Düzenli	71	3.92	0.633	Gruplar arası	68.847	3	22,816	65,778	0,000
Ara Sıra	246	3.51	0.549	Gruplar içi	197,365	564	0,347		
Nadiren	178	3.11	0.577	Toplam	265.813	572			
Hiç	78	2.74	0.648						
Toplam	573	3.33	0.681						

$p<0,05$

Tablo 27’de görüldüğü üzere analiz sonuçlarına, göre spor yönelik tutum ölçeği puan ortalaması ile spor yapma durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. ($F=65.778$, $p>0.000$). Dunnett C testi sonuçlarına göre grupların bir biriyle anlamlı farklılıkları olduğunu ortaya koymuştur. Bu anlamlı farklılık şöyle açıklanabilir. Düzenli spor yapanların ($\bar{x}=3.92$) puanları en yüksek ve sırasıyla Ara sıra spor yapanlar ($\bar{x}=3,51$), daha sonra Nadiren spor yapanlar ($\bar{x}=3,11$) ve en düşük puan Hiç spor yapmayan ($\bar{x}=2,74$) öğrencilerin puanlarının birbirilerinden anlamlı bir farklılık ortaya koydukları söylenebilir.

Tablo 28. Öğrencilerin KSEKİGB ölçeği puanlarının spor yapma durumu değişkenine göre yapılan Anova testi sonucu

Spor Yapma Durumu	F, \bar{x} , SS Değerleri			Anova Sonuçları					
	n	\bar{x}	ss	Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Düzenli	71	2.72	0.424	Gruplar arası	2.059	3	0,686	3,149	0,025
Ara Sıra	246	2.81	0.478	Gruplar içi	124.040	569	0,218		
Nadiren	178	2.81	0.444	Toplam	126.100	572			
Hiç	78	2.95	0.512						
Toplam	573	2.82	0.469						

p<0,05

Tablo 28’de görüldüğü üzere analiz sonuçları, kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme ölçeğinin puan ortalaması ile spor yapma durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. (F=3.149, p>0.025). Bu farklılık hangi gruplar arasında olduğunu bulmak için Post-Hoc testlerinden Tukey HSD testi sunucuna bakılmıştır. Test sonucunda anlamlı farkın, Düzenli spor yapan öğrencilerinin (\bar{x} =2.72) puanın, Hiç spor yapmayan (2.95) öğrencilerden daha düşük olduğu görülmüştür.

Tablo 29. Bartın Üniversitesi öğrencilerinin fakültelerine göre spora yönelik tutum puanları

Fakülteler	n	min	max	ortalama (\bar{x})
Edebiyat Fakültesi	101	38	125	84,49
Eğitim Fakültesi	113	30	125	84,07
Fen Fakültesi	48	58	125	87,56
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	196	43	122	83,97
İslami İlimler Fakültesi	75	33	124	77,24
Orman Fakültesi	40	25	112	80,85
Toplam	573			83,03

Tablo 29’da öğrencilerin öğrenim gördükleri Fakültele göre spor yönelik tutumlarına ait toplam puan ortalaması, puanlanan ölçeklerden alınan minimum ve maximum değerleri gösterilmektedir. Spora Yönelik Tutum Ölçeğinden alınacak en az ve en çok puana göre bir derecelendirme cetveli üretilmiştir. Derecelendirme cetveline göre Fakültelerin spora yönelik tutumları “Yüksek düzeyde” şeklinde değerlendirilebilir.

Tablo 30. Bartın Üniversitesi öğrencilerinin fakültelerine göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerin belirlenmesi düzeyi

Fakülteler	n	min	max	ortalama (\bar{x})
Edebiyat Fakültesi	101	38	170	106,94
Eğitim Fakültesi	113	64	153	102,92
Fen Fakültesi	48	80	167	110,68
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	196	38	165	110,07
İslami İlimler Fakültesi	75	54	168	102,82
Orman Fakültesi	40	69	135	102,75
Toplam	573			106,06

Tablo 30’da öğrencilerin öğrenim gördükleri Fakülteleere göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi için puanlanan ölçeklerin minimum, maximum ve puan ortalaması değerleri gösterilmektedir. Araştırmacı tarafından ölçekten alınacak en az ve en çok puana göre bir derecelendirme cetveli üretilmiştir. Değerlendirme cetveline bakıldığında öğrencilerin öğrenim gördükleri Fakülteleere göre kadınların spor etkinliklerine katılımların ilişkin görüşlerinin puan ortalaması değeri “Olumlu” şeklinde değerlendirilmektedir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma ve Sonuç

Bu bölümde, Bartın Üniversitesindeki Fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerine ilişkin bulgulara yönelik yorumlara/tartışmaya ve değerlendirmeye yer verilmiştir. Araştırmanın bulguları sonrası bulunan sonuçlar alt problemlere göre tartışılmıştır.

1-) Araştırmaya katılan Bartın Üniversitesi Fakülte öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre spor yönelik tutum puanlarına bakıldığında (Tablo 5). Erkek öğrencilerin spor yönelik tutumları, kız öğrencilerin spora yönelik tutumlarından yüksek olduğu gözlenmektedir. Alan yazıda yapılan bazı çalışmalar bu analiz sonucunu destekler şekildedir.

Singh ve Devi (2013) tarafından Hindistan'da Manipur'da 180 üniversite öğrencisi üzerinde yapılan araştırmada, araştırmaya katılanların spor branşlarına ve oyunsal aktivitelere karşı olumlu tutum gösterdikleri bununla birlikte erkek katılımcıların kadın katılımcılara oranla oyunsal aktivitelere ve spor branşlarına karşı daha olumlu bir tutum sergiledikleri görülmektedir.

Yine Türkmen vd., (2016) tarafından Bartın üniversitesi İslami İlimler Fakültesi öğrencilerine yönelik yapılan spor tutumu çalışmasında öğrencilerin cinsiyet ve spora yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık erkek öğrencilerin kadın öğrencilere oranla daha yüksek tutum göstermektedir.

Tomik vd., (2012) tarafından Polonya'da 2704 öğrenci üzerinde yapmış oldukları çalışmada erkek katılımcıların kadın katılımcılara oranla beden eğitimi ve spora karşı daha yüksek tutum gösterdikleri fark edilmiştir.

Kangalgil vd., (2006) tarafından yapılan çalışmada lise öğrencilerinin, beden eğitimi ve spora yönelik tutum puanları ortalamaları yüksek olmakla beraber erkek

öğrencilerin tutum puanlarının kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ancak yapılan bazı çalışmalarda ise performans amacı gütmeyen fiziksel etkinliklere karşı kızların daha olumlu tutum gösterdiği ortaya konulmuştur.

Araştırmaya katılan Bartın Üniversitesi Fakülte öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme puanlarına bakıldığında (Tablo 6), erkek öğrencilerin kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme puanları, kız öğrencilerin puanlarından düşük olduğu görülmektedir.

Araştırmanın bu sonucunu destekler nitelikteki Kızılyalı (2014) tarafından Ankara Üniversitesi öğrencilerinin kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerin belirlenmesi çalışmasında kadın ve erkek öğrencilerin spora katılıma ilişkin belirtmiş oldukları görüşlerde anlamlı bir farklılığa rastlanılmıştır. Kadın öğrencilerin ölçme aracındaki ifadelerle yönelik belirtmiş oldukları görüşlerin puan ortalaması erkek öğrencilere göre daha olumludur.

Uğurlu (2012) tarafından Üniversite Öğrencilerinin Sportif Faaliyetlere Katılım Düzeyi İle Sosyal Uyum ve İletişim Becerilerinin İncelenmesi (Adıyaman İli Örneği) çalışmasında Sportif faaliyetlere katılım alt boyutunda bayan öğrenciler lehine anlamlı farklılık vardır. Başka bir deyişle bayan öğrencilerin Sportif faaliyetlere katılım alt boyutundan aldıkları puanlar, erkek öğrencilerinkinden daha yüksektir

Cinsiyet değişkenine göre ölçeklerin genelinden alınan toplam puanların ortalamalarına bakıldığında kız ve erkek öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Erkek öğrencilerin kız öğrencilerden spora yönelik tutumları yüksek iken, Kız öğrencilerin kadınların spora katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme ölçeğinde verilen ifadelerle yönelik tutumlarının ortalaması erkek öğrencilere göre daha olumlu olmuştur. Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre ölçekteki ifadelerle yönelik genel tutumları ise olumludur.

2-) Fakülte öğrencilerinin yaş değişkenine göre spora yönelik tutumları puanlarına bakıldığında (Tablo 7) öğrencilerin yaşlarına göre spor yönelik tutumları arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür.

Bu sonucu destekler nitelikte Kangalgil vd., (2006) tarafından yapılan çalışmada ise öğrencilerin yaşları büyüdükçe beden eğitimi ve spora karşı tutum puanlarının arttığı gözlenmiştir. Ancak bu çalışmada örneklem kapsamında yer alan öğrencilerin hazırlık sınıfına devam etmeleri nedeniyle yaş aralığı 18-22 yaş arasındadır. Öğrencilerinin yaşlarının birbirine çok yakın olması nedeniyle herhangi bir farklılık gözlenmemiş olabileceği düşünülmektedir.

Türkmen vd., (2016) tarafından Bartın üniversitesi İslami İlimler Fakültesi öğrencilerine yönelik yapılan spor tutumu çalışmasında öğrencilerin yaş ile spora yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık görülmemektedir.

Fakülte öğrencilerinin yaş değişkenine göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşleri belirleme puan ortalamalarına bakıldığında (Tablo 8). Öğrencilerin yaşlarına göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür.

Tatar ve Kuru'nun (2009) 20-40 yaş arası çalışan ve çalışmayan kadınların spor yapmalarını etkileyen bazı faktörlerin incelenmesi (Sivas il merkezi örneği) çalışmasında Araştırmaya katılan kadınların spor yapmalarında yaş önemli bir faktör değildir ($p>0.05$) şeklindedir.

3-) Fakülte öğrencilerinin mezun oldukları lise türü değişkenine göre spora yönelik tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşleri belirleme puanlarına bakıldığında (Tablo 9) (Tablo 10), öğrencilerin spora yönelik tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerin belirlenmesinde istatistikî olarak anlamlı bir fark yoktur. Ancak Fen Lisesi öğrencilerinin diğer lise mezunu öğrencilerinden spora yönelik tutumlarının düşük olduğu yine kadınların spora katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme ölçeğine verilen ifadelere yönelik tutumları ise diğer lise mezunu öğrencilerinden farklı olarak daha olumlu olmuştur. Fen Lisesi öğrencilerin spora yönelik tutumlarının düşük olmasının nedeni olarak Fen Lisesi öğrencilerinin akademik başarılarını sürekli yüksek tutmak istemeleri nedeniyle zamanlarının çoğunu ders çalışmaya ayırmaları gösterilebilir. Bununla birlikte araştırmaya katılan Fen Lisesi mezunu öğrencilerin bayan olması ve kendilerinin spora yönelik tutumlarının düşük olmasına karşın kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi durumu için hem cinsleri

yönünde pozitif ayrımcılık yaptıkları düşünülmektedir. Katılımcıların mezun olunan lise değişkenine göre spora yönelik tutum puanlarının karşılığı fen lisesi mezunu öğrencileri hariç “Yüksek” iken fen lisesi mezunu öğrencilerinin “Düşük” olarak görülmektedir. Yine Katılımcıların mezun olunan liseye göre kadınların spor etkinliklerini katılıma ilişkin görüşlerini belirleme ölçeğindeki ifadelerle yönelik genel tutum puanlarının karşılığı “Az Olumluyken”, fen lisesi mezunu öğrencilerin tutumu “Olumlu” şeklinde gerçekleşmektedir.

Bu durumu destekleyen bir araştırmada Türkmen vd., (2016) tarafından Bartın üniversitesi İslami İlimler Fakültesi öğrencilerine yönelik yapılan spor tutumu çalışmasında öğrencilerin mezun oldukları lise durumu ile spora yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık görülmemektedir.

4-) Fakülte öğrencilerinin anne eğitim durumu değişkenine göre spora yönelik tutumlarına bakıldığında (Tablo 11) öğrencilerin anne eğitim durumlarına göre spor yönelik tutumları arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür.

Türkmen vd., (2016) tarafından Bartın üniversitesi İslami İlimler Fakültesi öğrencilerine yönelik yapılan spor tutumu çalışmasında öğrencilerin Anne eğitim durumu ile spora yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık göstermemektedir şeklindedir.

Fakülte öğrencilerinin anne eğitim durumu değişkenine göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşleri belirleme puanlarına bakıldığında (Tablo 12) öğrencilerin anne eğitim durumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik ifadeleri arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür.

5-) Fakülte öğrencilerinin baba eğitim durumu değişkenine göre spora yönelik tutumlarına bakıldığında (Tablo 13) öğrencilerin baba eğitim durumlarına göre spor yönelik tutumları arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür.

Türkmen vd., (2016) tarafından Bartın üniversitesi İslami İlimler Fakültesi öğrencilerine yönelik yapılan spor tutumu çalışmasında öğrencilerin Baba eğitim durumu ile spora yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık görülmemektedir.

Fakülte öğrencilerinin baba eğitim durumu değişkenine göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşleri belirleme puanlarına bakıldığında (Tablo 14) öğrencilerin anne eğitim durumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik ifadeleri arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür.

Hergüner ve Yaman “Sporun Üniversite Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeylerine Etkisi” adlı yayımlanmış oldukları makalede, sporun üniversite öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerine etkisinin olmadığını belirlemiştir. Araştırmada bölümler arası, sınıflar arası, medeni durum, *anne babanın öğrenim durumu*, sosyal etkinlikleri, ailedeki kişi sayısı ve gelir durumu bakımından karşılaştırmalar yapılmış olup, anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Ancak literatürde araştırma sonucumuzun aksine Tatar vd., (2009) 20-40 yaş arası çalışan ve çalışmayan kadınların spor yapmalarını etkileyen bazı faktörlerin incelenmesi (Sivas il merkezi örneği) çalışmasında kadınların kendi eğitim seviyelerinin beraberinde anne-babalarının ve eşlerinin eğitim seviyeleri de spor yapma durumunu etkileyen önemli bir diğer faktör olarak bulunmuştur.

6-) Bartın Üniversitesi Fakülte öğrencilerinin Fakülte değişkenine göre spora yönelik tutumlarına bakıldığında (Tablo 15) öğrencilerin Fakültelerine göre spora yönelik tutumları arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür.

Ancak Bartın Üniversitesi Fakülte öğrencilerinin eğitim gördükleri fakülteye göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme puanlarına bakıldığında (Tablo 16) istatistikî olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Bu farklılık Fen Fakültesi ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri ile İslami İlimler Fakültesi öğrencileri arasındadır. İslami İlimler Fakültesi öğrencilerinin puan ortalamalarına göre görüşlerinin olumsuz olduğu şeklindedir. İslami İlimler Fakültesi öğrencileri dışında araştırmaya katılan diğer fakülte öğrencileri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

Kızılyallı (2014) tarafından Ankara Üniversitesi öğrencilerinin kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerin belirlenmesi çalışması araştırma sonucumuzu destekler niteliktedir. Fakülte değişkenine göre ölçeğin genelinden alınan toplam puanların ortalamalarına bakıldığında öğrencilerin öğrenim gördükleri fakülteye göre görüşleri

arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir. İlahiyat Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin ölçekte verilen ifadelerle yönelik tutumlarının ortalaması İletişim Fakültesi ve Mühendislik Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilere göre daha düşüktü. Katılımcıların fakülte değişkenine göre ölçekte verilen ifadelerle yönelik genel tutumları ise olumludur. İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin geleneksel cinsiyet rolleriyle ilgili maddelere daha çok katıldıkları görülmüştür.

7-) Fakülte öğrencilerinin eğitim gördükleri bölümlere göre spora yönelik tutumların puanlarına bakıldığında (Tablo 19) araştırmaya katılan öğrencilerin bölümleri ile spora yönelik tutumları arasında bir farklılığın olmadığı görülmektedir.

Yalçınkaya, vd., (2002) tarafından Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgileri ve Atılganlık Becerileri ile ilgili çalışması araştırma sonucumuzdan farklılık göstererek, üniversite öğrencilerinin spora ilgilerine ilişkin algıları, bölümlere göre farklılık göstermediği şeklindedir.

Buna karşın Fakülte öğrencilerinin öğrenim gördükleri Bölümlere göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik ifadeleri arasında istatistikî anlamda fark bulunmuştur (Tablo 27). Bu farklılık hangi gruplar arasında olduğunu bulmak için Post-Hoc testlerinden Dunnett C testi sunucuna bakılmıştır. Farklılığın Siyaset bilimi ve Kamu Yönetimi bölümü ile Temel İslam İlimleri bölümü arasında olduğu anlaşılmaktadır. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin puanı Temel İslam İlimleri Bölümü öğrencilerinden daha olumlu olduğu şeklindedir. Bu durum fakülte değişkeni analiz sonucuyla paralellik gösterdiği belirlenmiştir.

Kuzgun ve Seher (2004) dini eğilimi yüksek olan bireylerin geleneksel cinsiyet rolleri ile ilgili maddelere daha çok katıldıkları sonucunu ileri sürmüşlerdir.

8-) Fakülte öğrencilerinin eğitim gördükleri sınıf düzeylerine göre spora yönelik tutumların puanlarına bakıldığında (Tablo 19) araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf düzeyleri arasında spor yönelik tutumları arasında bir farklılığın olmadığı görülmektedir.

Hergüner ve Yaman "Sporun Üniversite Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeylerine Etkisi" adlı yayımlanmış oldukları makalede, sporun üniversite öğrencilerinin iletişim beceri

düzeylelerine etkisinin olmadığını belirlemiştir. Araştırmada bölümler arası, *sınıflar arası*, medeni durum, anne babanın öğrenim durumu, sosyal etkinlikleri, ailedeki kişi sayısı ve gelir durumu bakımından karşılaştırmalar yapılmış olup, anlamlı bir fark bulunamamıştır

Fakülte öğrencilerinin eğitim gördükleri sınıf düzeylerine göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme puanlarına bakıldığında (Tablo 27) araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf düzeyleri ile kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme ifadeleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu farklılık 1.Sınıf öğrencilerinin ortalama puanlarının, 2. Sınıf, 3. Sınıf ve 4. Sınıf öğrencilerinin ortalama puanlarından daha düşük olduğu görülmüştür.

Kızılyallı (2014) tarafından Ankara Üniversitesi öğrencilerinin kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerin belirlenmesi çalışması bu durumu destekler nitelikte değildir. Kızılyallı'nın çalışmasında Sınıf değişkenine göre ölçeğin genelinden alınan toplam puanların ortalamalarına bakıldığında Hazırlık Sınıflarında ve 4. Sınıfta okuyan öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Katılımcıların sınıf değişkenine göre ölçekte verilen ifadelere yönelik genel tutumları ise olumludur.

Bu araştırma ile bizim araştırmamız arasındaki farklılığın nedeni Kızılyallı'nın araştırmasında sadece hazırlık sınıfı ve 4. Sınıf öğrencilerin alması olarak gösterilebilir.

9-) Fakülte öğrencilerinin Aile gelir durumu değişkenine göre spora yönelik tutumlarına bakıldığında (Tablo. 21) öğrencilerin aile gelir durumlarına göre spor yönelik tutumları arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür.

Singh ve Devi (2013) tarafından yapılan çalışmada ise öğrencilerinin çoğunluğunun orta sınıf ailelerin çocukları oldukları ve spor ve oyuna karşı olumlu tutum sergiledikleri tespit edilmiştir. Bunun yanında öğrencilerinin ekonomik durumunun spora yönelik tutum üzerinde etkisinin olmadığı saptanmıştır.

Türkmen vd., (2016) tarafından Bartın üniversitesi İslami İlimler Fakültesi öğrencilerine yönelik yapılan spor tutumu çalışmasında öğrencilerin Aile gelir durumu ile spora yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık görülmemektedir.

Salehnia vd., (2011) tarafından İran'da 368 aktif ve inaktif üniversite öğrencisinin spora yönelik tutumunun karşılaştırıldığı çalışmada, spora yönelik tutumun medeni durum, spor deneyimi, *aylık gelir* ve aile büyüklüğüne göre değişmediği tespit edilmiştir.

Hergüner ve Yaman "Sporun Üniversite Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeylerine Etkisi" adlı yayımlanmış oldukları makalede, sporun üniversite öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerine etkisinin olmadığını belirlemiştir. Araştırmada bölümler arası, sınıflar arası, medeni durum, anne babanın öğrenim durumu, sosyal etkinlikleri, *ailedeki kişi sayısı ve gelir durumu* bakımından karşılaştırmalar yapılmış olup, anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Fakülte öğrencilerinin aile gelir durumu değişkenine göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşleri belirleme puanlarına bakıldığında (Tablo 23) öğrencilerin aile gelir durumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik ifadeleri arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür.

Uğurlu (2012) tarafından Üniversite Öğrencilerinin Sportif Faaliyetlere Katılım Düzeyi ile Sosyal Uyum Ve İletişim Becerilerinin İncelenmesi (Adıyaman İli Örneği) çalışmasında Araştırmaya katılan öğrencilerin aylık gelir düzeyleri ile spor yapma durumları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanamamıştır.

Kızılyallı (2014) tarafından Ankara Üniversitesi öğrencilerinin kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerin belirlenmesi çalışması bu durumu destekler nitelikte değildir. Ailenin aylık gelir düzeyine göre ölçeğin genelinden alınan toplam puanların ortalamalarına bakıldığında öğrencilerin ailelerinin aylık gelir düzeylerine göre görüşleri arasında anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. 0-900 TL gelire sahip olanların ölçeğin genelinden aldıkları puan ortalaması diğer gelir gruplarına göre daha düşüktür. Ölçeğin genelinden alınan toplam puanların ortalamasına bakıldığında 0-900 TL, 901-2000 TL, 2001-3000 TL, 3001-4000 TL ve 4001 ve üstü aylık gelire sahip ailelerden gelen katılımcıların ölçeğin genelinde verilen ifadelerle yönelik tutumları olumludur.

10-) Fakülte öğrencilerinin barınma durumu değişkenine göre spora yönelik tutumlarına bakıldığında (Tablo 23) öğrencilerin barınma durumlarına göre spor yönelik tutumları arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür.

Türkmen vd., (2016) tarafından Bartın üniversitesi İslami İlimler Fakültesi öğrencilerine yönelik yapılan spor tutumu çalışmasında öğrencilerin Barınma durumu ile spora yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık görülmemektedir.

Fakülte öğrencilerinin barınma durumu değişkenine göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşleri belirleme puanlarına bakıldığında (Tablo 24) öğrencilerin barınma durumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik ifadeleri arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür.

Bu durumda öğrencilerin barınma durumu değişkeninin spora yönelik tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerini etkileyen bir durum olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

11-) Bartın Üniversitesi Fakülte öğrencilerinin sağlık durumu değişkenine göre spora yönelik tutumlarına bakıldığında (Tablo 25) öğrencilerin sağlık durumlarına göre spora yönelik tutumları arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür.

Türkmen vd., (2016) tarafından Bartın üniversitesi İslami İlimler Fakültesi öğrencilerine yönelik yapılan spor tutumu çalışmasında öğrencilerin Genel sağlık durumu ile spora yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık görülmemektedir.

Fakülte öğrencilerinin genel sağlık durumu değişkenine göre kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşleri belirleme puanlarına bakıldığında (Tablo 26) öğrencilerin genel sağlık durumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik ifadeleri arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür.

Bu durumda öğrencilerin genel sağlık durumu değişkeninin, spora yönelik tutumlarla kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerini etkileyen bir durum olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

12-) Bartın Üniversitesi Fakülte öğrencilerinin spor yönelik tutum ölçeği puan ortalaması ile spor yapma durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı farklılık bulunmuştur (Tablo 27). Tukey testi sonuçlarına göre grupların bir biriyle anlamlı farklılıkları şöyle açıklanabilir. “Düzenli spor yapanların” puanları en yüksek, sırasıyla

“Ara sıra spor yapanlar”, “Nadiren spor yapanlar”, “Hiç spor yapmayan” öğrencilerden daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirleme ölçeği puan ortalaması ile spor yapma durumu değişkeni arasında istatistikî olarak anlamlı bir fark bulunmuştur (Tablo 27). Bu farklılık hangi gruplar arasında olduğunu bulmak için Post-Hoc testlerinden Tukey HSD testi sunucuna bakılmıştır. Test sonucunda anlamlı farkın, “Düzenli spor yapan” öğrencilerinin puanın “Hiç spor yapmayan” öğrencilerden daha düşük olduğu görülmüştür.

Singh ve Devi (2013) tarafından yapılan çalışmada da spor yapan öğrencilerin spora yönelik tutumları, spor yapmayan öğrencilere göre daha yüksektir.

Kangalgil vd., (2006) tarafından yapılan çalışmada da sporcu lisansına sahip üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının sporcu lisansına sahip olmayanlara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Türkmen vd., (2016) tarafından Bartın üniversitesi İslami İlimler Fakültesi öğrencilerine yönelik yapılan spor tutumu çalışmasında öğrencilerin spor yapma durumu ile spora yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık görülmektedir. Bu farklılık düzenli spor yapan öğrencilerin diğer öğrencilere oranla daha yüksek tutum sergiledikleri söylenebilmektedir

Bartın üniversitesi Fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutum puanlarının fakültelere göre toplam puanları verilmiştir. Araştırmacının oluşturduğu toplam puan değerlendirme cetveline bakıldığında Fakültelerin spor yönelik tutumlarının “Yüksek” olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 27’de Bartın üniversitesi Fakülte öğrencilerinin kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi puanlarının fakültelere göre toplam puanları verilmiştir. Araştırmacının oluşturduğu toplam puan değerlendirme cetveline bakıldığında Fakültelerin kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerini belirleme düzeyleri “Olumlu” olduğunu söyleyebiliriz.

Sonuç olarak Bartın Üniversitesi Fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının, “Yüksek” olduğu, yine kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerinin belirlenme düzeyi “Olumlu” olarak ifade edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin kişisel bilgileri ile ölçeklerden aldıkları puanlara göre farklılığın olup olmadığını belirlemeye yönelik testlerde öğrencilerin “yaş”, “mezun olunan lise” “anne-baba eğitim durumu” “aile gelir durumu”, “barınma durumu” ve “genel sağlık durumu” değişkenleri ile spora yönelik tutum ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında istatistikî olarak anlamlı farklılığa rastlanılmamıştır. Buna karşın öğrencilerin “cinsiyet”, “Fakülte”, “Bölüm”, “Sınıf” ve “Spor yapma durumu” değişkenleri ile spora yönelik tutum ve spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri arasında istatistikî olarak anlamlı farklılıklara rastlanılmıştır. Literatürde bu durumu destekler araştırma sonuçları olmasının yanında aksi durumları da ifade eden araştırmalar bulunmaktadır. Araştırma sonuçlarının farklılıkları araştırmanın yapıldığı dönemlerden ve bölgelerden kaynaklandığı da düşünülebilir.

Araştırma, genel anlamda üniversite öğrencilerinin spor hakkındaki düşünceleri ile kadınların spora katılımlarına ilişkin düşüncelerinin ne düzeyde olduğunu belirlemeye çalışmıştır. Bu durumu ortaya koymak için Bartın Üniversitesi Fakülte öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Literatür incelendiğinde spora yönelik tutum çalışmalarının sayısı oldukça az denebilir. Genelde yapılan çalışmalar Beden Eğitimi ve Spor Dersine yönelik tutumların belirlenmesi şeklindedir. Yine literatürde kadın ve spor konulu çalışmalarının azımsanmayacak derecede olmasına karşın, kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerin belirlenmesinde toplumu oluşturan değişik statüdeki kitlelerin düşüncelerini yansıtacak şekilde tutuma benzer çalışmalar yeterli sayıda değildir.

5.2. Öneriler

1. Araştırma başka üniversitelerin Fakültelerinde ki öğrencilere uygulanarak geniş tabanlı bir katılım sağlanmalı ve daha sonra üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşleri hakkında daha net ve geçerli bir öğrenci profili belirlenebilir.

2. Toplumda mesleği ve statüsü faklı gruplara yönelik çalışmalar yapılarak toplumun spora yönelik tutum ve kadınların spor etkinliklerine katılımına ilişkin görüşlerine dönük potansiyelinin ne yönde olduğu belirlenebilir.
3. Yapılacak çalışmalarla farkındalık uyandırarak kadınların spor etkinliklerine katılımlarını sağlayacak politikalar üretilmesine destek olunabilir.
4. Üniversitelerde Kadın ğrencilerin spor yapabileceği alanların daha rahat ulaşılabilir olması ve alanların sayısının artırılarak kadınlara pozitif ayrımcılık yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, www.kadininstatusu.gov.tr, web adresinden 05.05.2015 tarihinde edinilmiştir.
- Amman M. T. (2000). *Spor sosyolojisi. Sporda sosyal bilimler.* (Ed: C. İkizler), İstanbul. Alfa Yayınları.
- Amman, M. T. (2005). *Kadın ve spor.* İstanbul: Morpa Kültür ve Yayınları Ltd. Şti.
- Atalay, A. (2007a). Türkiye’de Osmanlı döneminde ve uluslaşma sürecinde kadın ve spor. *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi*, 2(2), 24-29.
- Atalay, A. (2007b). Osmanlı ve genç Türkiye Cumhuriyeti döneminde sporda batılılaşma hareketleri. *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi (Elektronik Dergi)*, 2(2), 30-35.
- Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti, www.ataturk.net, web adresinden 05.05.2016 tarihinde edinilmiştir.
- Aykor, G. (1994). Uluslar arası düzeyde kadın sorunu ve Türkiye. Türkiye’de Kadın Olmak, 135-145.
- Balcı A (2009). *İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlık ve İlgileri Üzerine Bir Araştırma.* (Yayımlanmamış doktora tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- Bartın Üniversitesi, (2016). 2015 Yılı İdare Faaliyet Raporu
- Bartın Üniversitesi, www.bartın.edu.tr, web adresinden 05.05.2016 tarihinde edinilmiştir.
- Baumann, S. (1994). *Uygulamalı spor psikolojisi.* (Çev: Ç. İkizler ve A. Özcan). İstanbul: Alfa Basım Yayım.
- Bayhan, P. (2009). *İlköğretim Okulları Birinci Kademe Sınıf Öğretmenlerinin Mesleğine Yönelik Tutumları ile İş Doyumları Arasındaki İlişki.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Büyüköztürk Ş (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı.* Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Cumhuriyet Gazetesi, (2008). http://bilimteknik.cumhuriyet.com/haber/diger/5646/Sporda_ve_bilimde_Cumhuriyet_kadinlari.html, web adresinden 02.03.2015 tarihinde edinilmiştir.

- Çepni, S. (2012). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Trabzon: Celepler Matbaacılık.
- Çetin, Ş. (2003). *Anadolu Öğretmen Lisesi ve Düz (Genel) Lise Çıkışlı Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması*, (Yayımlanmamış doktora tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çoknaz, H. (1998). *Takım ve Bireysel Spor Antrenörlerinin İş Doyumu Düzeylerinin Karşılaştırılması*, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Doğramacı, E. (1989). *Türkiye’de kadının dünü ve bugünü*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Dursun, A. (1996). *Çankırı Bölgesinin Spora Olan Yatkınlığı ve Öncelikli Spor Branşları*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Erdoğan, İ. (1999). *İşletme yönetiminde örgütsel davranış*. İstanbul: Dönence Yayınları.
- Erkal, M. (1982). *Sosyolojik açıdan spor*. İstanbul: Filiz Kitap Evi.
- Fasting, K. and Pfister, G. (1999). Opportunities and barriers for women in sport: Turkey. Women of Diversity Productions.
- Fatih, Ş. (2006). *Askeri Liselerde Sporcu Öğrenciler ile Sporcu Olmayan Öğrencilerin Problem Çözebilme, Strese Karşı Koyabilme, Uyum Becerileri ve Başarı Düzeyleri*. (Yayımlanmamış doktora tezi), Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Fişek, K. (1985). *100 Soruda Türkiye’de spor tarihi*. İstanbul: Gerçek Yayınevi.
- Fişek, K. (1998). *Türkiye’de ve dünyada spor yönetimi*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Geray, H. (2004). *Toplumsal araştırmalarda nicel ve nitel yöntemlere giriş*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Gezgin, M. F. ve Amman, T. (1993). *Temel eğitimde yararlılık açısından spor olgusu*. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu, Manisa, 234-237.
- Gökçimen, S. (2008). Ülkemizde Kadınların Siyasal Hayata Katılım Mücadelesi. *Yasama Dergisi*, (10), 5-59.
- Güçlü, S. (2005). *Kurumlara sosyolojik bakış*. İstanbul: Birey Yayıncılık, İstanbul.

- Hergüner, G. ve Yaman, Ö. G. M. (1997). Sporun üniversite öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerine etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(3), 95-1001.
- İnal, A. N. (2000). *Beden Eğitimi ve spor bilimine giriş*. Konya: Desen Ofset Matbaacılık.
- İnceoğlu, M. (1993). *Tutum algı iletişim*, I. Baskı, Ankara: Verso Yayıncılık,
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1999). *Yeni insan ve insanlar*, 10. Baskı, İstanbul: Evrim Basım Yayım ve Dağıtım Yayıncılık.
- Kangalgil M, Hünük D. ve Demirhan, G (2006). İlköğretim, lise ve üniversite öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 48-57.
- Kaymaz, İ. Ş. (2010). Çağdaş uygarlığın mihenk taşı: Türkiye’de kadının toplumsal konumu. *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, 12(46), 333-366.
- Keten, M. (1993). *Türkiye’de spor*, Ankara: Polat Ofset.
- Kırçık, Ş. K. (2004). Cumhuriyet tarihimize iz bırakan Türk kadın sporcular. *Kadın Çalışmalarında Disiplinlerarası Buluşma* (s. 157-166). içinde İstanbul: Yeditepe Üniversitesi.
- Kızılyallı M. (2012) . *Ankara Üniversitesi Öğrencilerinin Kadınların Spor Etkinliklerine Katılımlarına İlişkin Görüşleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.
- Koca, C. ve Aralan, B. (2006). Kadın sporcuların yer aldığı günlük gazete haberlerinin sunum biçimine dair bir inceleme. *Spor Bilimleri Dergisi*, 17(1), 01-10.
- Konan, B. (2011). Türk kadınının siyasi hakları kazanma süreci. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 60(1), 157-174.
- Kurnaz, Ş. (1991). Cumhuriyet Öncesinde Türk Kadını (1839-1923). Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı.
- Kuru, E. (2000). *Sporda psikoloji*. Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Basımevi.
- Kuzgun, Y. ve Seher, A. S., (2004). Kadınların çalışmasına karşı tutum ve dini yönelim arasındaki ilişki. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(1), 14-27.
- Mathey, E. (1969). This thing culled sport. *Journal of Health Physical*, 40(2), 1-38.

- Mirzeoğlu, N. (2011). *Spor biliminin tarihsel temelleri. Spor bilimlerine giriş*. Spor Yayınevi.
- Özmaden, M. (2010). Tici Dönemi Sporla İlgili Gelişmeler ve Dönemin Spor Anlayışı. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(2), 11-25.
- Pociello, C. (1997). *Les cultures sportives*, Paris: P.U.F.
- Rowe, D. ve Küçük, M. (1996). *Popüler kültürler: rock ve sporda haz politikası*. Ayrıntı.
- Sağ, V. (2001). Tarihsel süreç içerisinde Türk kadını ve Atatürk. *CÜ İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2(1), 9-23.
- SalehNia B, Mizany M, Sajadi SN, Rahimizadeh M (2012). A comparison between attitudes of active and inactive students toward sport and physical activities. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, (31), 61-65.
- Singh RKC. ve Devi KS (2013). Attitude of higher secondary level student towards games and sports. *International Journal of Physical Education, Fitness and Sports*. 2(4), 80-85.
- Sipahi, B., Yurtkoru, S. ve Çinko, M. (2006). Sosyal bilimlerde SPSS'le veri analizi [Data analysis using SPSS in social sciences]. *Beta Printed Publishings: Istanbul*.
- Solmaz, B. ve Aydın, B. O. (2012). Popüler kültür ve spor merkezlerine yönelik bir araştırma. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 1(4),67-82.
- Şafak, Z. (2009).Türkiye'nin İlk Kadın Ralli Pilotu. <http://www.hürriyet.com.tr/otoyaşam/11535732.asp> web adresinden 05.05.2012 tarihinde edinilmiştir.
- Şentürk, H. E. (2012). Spora yönelik tutum ölçeği: geliştirilmesi, geçerliliği ve güvenilirliği. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(2), 8-18.
- Tatar, N. ve Kuru, M. (2009). Açıklamalı yöntemlere karşı araştırmaya dayalı öğrenme yaklaşımı: ilköğretim öğrencilerinin Fen Bilgisi dersine yönelik tutumlarına etkileri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(25), 153-165.
- Tavşancıl, E. (2005). Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi, 2.Baskı, Ankara: Nobel Yayınları.
- Tayga, Y. (1990). *Türk spor tarihine genel bir bakış*. Ankara: GSGM Spor Eğitim Dairesi Başkanlığı.
- Tolan, B., İsen, G. ve Batmaz, V. (1985). *Ben ve toplum: Sosyal psikoloji* 1. Baskı, Ankara: Teori Yayınları.

- Tomik R, Olex-Zarychta D, Mynarski W (2012). Social values of sport participation and their significance for youth attitudes towards physical education and sport, *Studies in Physical Culture and Tourism*, 19(2), 99-104.
- Tuncer, H. (1989). Türk kadınının geçirdiği evrimin tarihçesi ve bugünkü durumu. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 6(16), 164-166.
- Türkiye Atletizm Federasyonu. www.taf.org.tr, web adresinden 23.09.2015 tarihinde edinilmiştir.
- Türkiye Kürek Federasyonu, www.tkf.gov.tr, web adresinden 15.05.2016 tarihinde edinilmiştir.
- Türkmen, M., Abdurahimoğlu, Y., Varol, S. ve Gökdağ, M. (2016). İslami ilimler fakültesi öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelenmesi (Bartın Üniversitesi örneği). *International Journal of Contemporary Educational Studies (IntJCES)*, 2(1), 48-59.
- Uğurlu M. F. (2012). *Üniversite Öğrencilerinin Sportif Faaliyetlere Katılım Düzeyi İle Sosyal Uyum ve İletişim Becerilerinin İncelenmesi (Adıyaman İli Örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Yalçın, H. F. (1995). *Beden eğitimi öğretmeni el kitabı*. Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları.
- Yalçınkaya M, Saracaloğlu A, Varol R. (1993). Üniversite öğrencilerinin spora ilişkin görüşleri ve beklentileri. *Spor Bilimleri Dergisi*, 4(2), 12-26.
- Yetim, A. (2000). Sporun sosyal görünümü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 63.

EKLER

Değerli katılımcı,

İki ayrı anketten oluşan anket formunun ilki **spora yönelik tutum anketidir**. İkinci ankette ise **kadınların spor etkinliklere katılımlarına ilişkin görüş anketidir**. Kullanılan ifadeler hakkındaki tutumlarınızı ve görüşlerinizi, her ifadenin karşısında yer alan ve anketlerin en üst sütunda belirtilen uygunluk durumunuzu bildiren kutucuğa işaretleyiniz. Araştırmanın amacına ulaşması, anket sorularını içtenlikle ve eksiksiz cevaplamanıza bağlıdır. Verdiğiniz cevaplar saklı tutularak akademik çalışmalar dışında hiçbir şekilde kullanılmayacaktır. Anketimize zaman ayırarak, verdiğiniz samimi cevaplar için şimdiden teşekkür ederim.

Rukiye VAROL

Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

Ek-1. Kişisel bilgiler

1- Fakülteniz:

2- Bölümünüz:

3- Sınıfınız:

Hazırlık 1. Sınıf 2. Sınıf 3. Sınıf 4. Sınıf

4- Cinsiyet:

Kadın Erkek

5- Yaşınız:

18-22 23-27 28-32 33-37 38 ve sonrası

6- Mezun olduğunuz lise türü:

Fen Lisesi Sosyal Bilimler Lisesi
 Anadolu Lisesi Genel Liseler
 Mesleki ve Teknik Liseler İmam Hatip Lisesi
 Çok Programlı Liseler Özel Liseler

7- Kiminle yaşıyorsunuz?

Ailemle yaşıyorum Akrabalarımle yaşıyorum
 Arkadaşlarımla yaşıyorum Yalnız yaşıyorum

8- Annenin eğitim durumu:

Okuryazar değil Okuryazar
 İlkokul mezunu Ortaokul mezunu
 Lise Mezunu Üniversite mezunu
 Lisansüstü

9- Babanın eğitim durumu:

☐ Okuryazar değil	☐ Okuryazar
☐ İlkokul mezunu	☐ Ortaokul mezunu
☐ Lise Mezunu	☐ Üniversite mezunu
☐ Lisansüstü	

10- Ailenin gelir düzeyi:

☐ 0-1000 TL	☐ 1001-1500 TL	☐ 1501-2000 TL
☐ 2001-2500 TL	☐ 2501-3000 TL	☐ 3001 TL ve üzeri

11- Spor yapıyor musunuz?

☐ Düzenli	☐ Ara sıra	☐ Nadiren	☐ Hiçbir zaman

12- Sağlık durumunuz nasıl?

☐ Sağlıklıyım	☐ Önemsiz şikayetlerim var
☐ Çok sık hastalanıyorum	☐ Kronik rahatsızlığım var.

Ek-2. Spora Yönelik Tutum Anketi

Maddeler	Asla katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1. Evim okula/işyerine çok uzak değil ise yürüyüş ya da bisikleti tercih ederim.					
2. Sporu manevi olduğu kadar maddi kazanç için de yaparım.					
3. Spor yapmadığım günler kendimi ruhen eksik hissedirim.					
4. Sporun fiziksel, fizyolojik ve psikolojik faydaları olduğuna inanırım.					
5. Spor faaliyetlerine zorlama olmadan gönülden katılırım.					
6. Okul/kurum takımlarında her zaman yer almak isterim.					
7. Spordaki başarımın en az okuldaki / işteki başarım kadar olmasını isterim.					
8. Spor ağırlıklı yayın yapan televizyon kanallarını tercih ederim.					
9. Sadece tek bir spor branşına değil birden çok branşa ilgi duyarım.					
10. Haftada en az bir gün fiziksel aktivite (spor) yaparım.					
11. Yaz aylarında günlerimi spor yaparak geçiririm.					
12. Diğer arkadaşlarımı da spor yapmaya teşvik ederim.					
13. Sportif başarımın getirdiği sosyal statü beni gururlandırır.					
14. Büyük spor organizasyonlarını (olimpiyat, vb.) keyifle takip ederim.					
15. Spor yapmak için ille de yanımda birinin olması gerekmez.					
16. Yaptığım sporu elit (milli) sporcu olarak yapmayı hep hayal etmişimdir.					
17. Spor faaliyetlerine, uzman kişiler yönetmese de katılımcı olurum.					
18. Sporu hayattan zevk alma amacı olarak görürüm.					
19. Sporun zararlı alışkanlıklardan uzak durmamda etkisi vardır.					
20. Branşımın en iyi sporcularını kendime rol model alırım.					
21. Evden dışarı çıkamadığım zamanlarda ev şartlarında aktivite yaparım.					
22. Boş zamanlarımı spor ile değerlendiririm.					
23. Katılımcı olmadığım spor dallarını da izlemekten keyif alırım.					
24. Spor ortamında kişiliğimin daha da güçlendiğini hissedirim.					
25. En sağlam dostlukların spor ortamında doğduğuna inanırım.					

Ek-3. Kadınların Spor Etkinliklerine Katılımlarına İlişkin Görüş Anketi

Maddeler	Tam Katılıyorum	Çok Katılıyorum	Orta Düzeyde Katılıyorum	Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum
1. Spor, erkeklere özgü bir faaliyettir.					
2. Spor, kadınlar açısından toplumsallaşma aracıdır.					
3. Spor yapan kadınlar toplumsal yaşamda başarılı olurlar.					
4. Kadınların yapmamaları gereken spor dalları vardır (motor sporları, vücut geliştirme ve mücadele sporları gibi).					
5. Kadınların, spor salonlarında spor yapmalarını uygun buluyorum					
6. Spor, kadınların boş zamanlarını değerlendirmeleri için uygun bir faaliyettir					
7. Kadınların tek başlarına açık alanlarda ya da parklarda, spor yapmalarını uygun bulmuyorum.					
8. Kadınlar her yaşta spor yapabilir.					
9. Bedensel temas içeren sporlar kadınlar için uygun değildir.					
10. Spor yapan kadınların cinsel tacize uğrama olasılığı vardır.					
11. Düzenli spor yapan evli kadın evini, eşini ve çocuğunu ihmal edebilir.					
12. Kadın anatomisi spor yapmaya uygundur.					
13. Spor yapan kadınların vücutlarını sergilemelerini uygun bulmuyorum					
14. Spor yapan kadınları itici buluyorum.					
15. Kadınların, erkek antrenörlerle çalışmalarını uygun bulmuyorum.					
16. Spor yapan kadın kendine güvenir					
17. Kadınlar spor yapmak için eşlerinden ya da babalarından izin almalıdırlar.					
18. Spor kadınların fiziksel gelişimlerine katkıda bulunur.					
19. Spor, kadının bedenine zarar verir.					
20. Spor yapan kadın dış görünüşüne önem veren kadındır.					
21. Spor yapan kadın sağlıklı anne olur.					
22. Profesyonel kadın sporcular erkek sporcular kadar başarılıdırlar.					
23. Spor yapan kadın sağlıklıdır.					
24. Kadınların sporla profesyonel olarak ilgilenmelerini doğru bulmuyorum.					
25. Kadınların eşleri ya da babaları yanlarında olmadan spor yapmalarını uygun bulmuyorum.					
26. Spor yapan kadın disiplinlidir.					

27. Spor yapan kadınların temel sağlık kuralları ve ilk yardım hakkında bilgileri vardır.					
28. Kadın sporcuların müsabakalar için şehir dışına çıkmalarını uygun bulmuyorum.					
29. Kadınların spor sayesinde yeni insanlarla tanışmaları iyi bir durumdur.					
30. Spor, kadınların birçok görevin üstesinden gelebilme becerilerini geliştirir.					
31. Spor yapan kadınlar başkalarına karşı hoşgörülü ve saygılıdır.					
32. Spor, kadınlara iş birliği içinde çalışma alışkanlığı kazandırır.					
33. Spor yapmak kadınların kendilerine güvenlerini artırır.					
34. Spor yapan kadınlarda liderlik özellikleri gelişir.					
35. Spor kadınların psikolojik gelişimlerine katkıda bulunur.					
36. Spor yapmak kadının üreme organlarına zarar verir.					
37. Spor yapan kadınların karar verme becerileri gelişir.					
38. Eğitim hayatı devam eden kadınların, spor hayatı da devam eder.					
39. Spor yapan kadınlar stres ve heyecanla daha kolay başa çıkarlar					

Ek-4. Anket ve Ölçek İzinleri

Hocam,

Merhabalar...

Öncelikle ölçeğe olan ilginiz ve sporun kitlelere yaygınlaşması adına gösterdiğiniz emek için teşekkür ederim. Umarım hedeflenen amaca ulaşırsınız.

Ölçeği e-postaya ekledim. Ölçek, lise öğrenimi gören öğrenciler üzerinde geliştirildi. Yapacağınız çalışmaya (makale, tez, vb.) katkımın olmasını isterseniz çekinmeyin, çok sevinirim. Yalnız bu ölçeğin davranışları değil, tutumları ölçtüğünü tekrar hatırlatmak isterim. Alt boyutları da tutumları açıklar, dikkat ediniz.

Şimdiden başarılar, selamlar, sevgiler

İyi çalışmalar...

Öğr. Gör. Halil Evren ŞENTÜRK

Kimden: rukiye varol [rukiye_varol@hotmail.com]

Gönderildi: 15 Ağustos 2015 Cumartesi 16:01

Kime: SENTURK, Halil Evren

Konu:

Halil hocam merhaba, Ben Rukiye VAROL Bartın Üniv. Besyo Yüksek Lisans öğrencisiyim, "Spora Yönelik Tutum Ölçeği" makalenizden esinlenerek, " Bartın Üniversitesi öğrencilerinin spora tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımına dair görüşlerinin incelenmesi " adlı tezimde kullanmak üzere izniniz olursa ölçeğinizi benimle paylaşmanızı istiyorum.

Gelen Kutusu

Sayın Rukiye Varol

Güzel sözleriniz için teşekkürler. Anketimi kullanmak istemeniz de beni çok mutlu etti. Sonuçlardan beni de haberdar ederseniz çok sevinirim. Bu arada çalışmanız ile ilgili bir sorunuz olursa, elimden geldiğince yardımcı olmaya çalışırım. Kolay gelsin.

Okt. M. KIZILYALLI

A.Ü. YABANCI DİLLER YÜKSEKOKULU, GÖLBAŞI, ANKARA

A.Ü. SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, GÖLBAŞI, ANKARA

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı

Sayı : 12934281-302.14/56
Konu : Araştırma İzni

01 ARALIK 2015

Sayın Rukiye VAROL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nün 11.12.2015 tarihli ve 36823621-302.14/663 sayılı yazısı ekte sunulmuştur.

Gereğini rica ederim.

Yrd. Doç. Dr. Murat KUL
Anabilim Dalı Başkanı

EK: Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nün Yazı Örneği (2 Sayfa)

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı

10 Aralık 2015

Sayı : 44030360-302 - 314
Konu : Araştırma İzni-Rukiye VAROL

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi: 08.12.2015 tarihli ve 36823621-302.14-660 sayılı yazısızdır.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Rukiye VAROL' un "Üniversite Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumları ve Kadınların Spor Etkinliklerine Katılımlarına Dair Görüşlerinin İncelenmesi" konulu tez çalışması ile ilgili Bartın Üniversitesi öğrencilerine anket yapmasına Rektörlüğümüzce izin verilmiştir. Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Azize TOPER KAYGIN
Rektör V.

T.C.
BARTIN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : 36823621-302.14- 663
Konu : Araştırma İzni

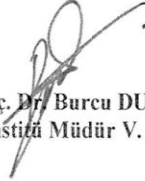
11./12/2015

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ
ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA**

İlgi : a) 02.12.2015 tarihli ve 36098476-300/54 sayılı yazımız.
b) Bartın Üniversitesi, Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığının 10.12.2015 tarih ve 44030360-302-914 sayılı yazısı.

İlgi a) yazı gereğince Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi Rukiye VAROL'un "Üniversite Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumları ve Kadınların Spor Etkinliklerine Katılımlarına Dair Görüşlerinin İncelenmesi" konulu tez çalışması ile ilgili Bartın Üniversitesi öğrencilerine anket uygulamasının uygun görüldüğüne dair yazı ektedir. İlgiliye bilgi verilmesi hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Yrd. Doç. Dr. Burcu DUMAN
Enstitü Müdürü V.

Ek: İlgi (b) yazı sureti (1 Sayfa)

Ağdacı Mah. 74100 Merkez / BARTIN
Telefon No:(0378) 223 54 44 Faks:(0378) 223 54 96
e-Posta:ebe@bartin.edu.tr İnternet Adresi:www.bartin.edu.tr

Bilgi için: Suzan ESEN
Memur
Telefon No:(0378) 223 54 96

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

Adı Soyadı : Rukiye VAROL

Doğum Yeri ve Tarihi : BARTIN – 01.02.1987

Lisans Öğrenimi : Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi
Öğretmenliği Bölümü

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

Bilimsel Faaliyet/Yayınlar : 1- İmam Hatip Ortaokullarındaki Öğrencilerin Beden Eğitimi
Ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması (Bartın İl
Örneği)

Bu makale Malatya'da (2017) yapılan Uluslararası Geleceğin İnşasında İmam- Hatip Okulları Sempozyumuna tam metni yayımlamak üzere bildiri olarak sunulmuştur.

İş Deneyimi

Stajlar:

Proje ve Kurslar:

Belgeleri:

Çalıştığı Kurumlar: 1- 2007-2009 Bolu GHSİM Bocce Antrenörü

2- 2009 yılından itibaren Milli Eğitim Bakanlığında Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni

İletişim

E posta Adresi : rukiye_varol@hotmail.com

Tarih : 13/07/2017